

Regulamin czynności kredytowych i zabezpieczających dla klientów bankowości korporacyjnej

(nie dotyczy klientów obsługiwanych w ramach działalności przejętej przez BNP Paribas Bank Polska S.A. w wyniku podziału podmiotu o numerze KRS 14540, chyba, że na mocy stosownych aneksów do umów kredytowych zostali poddani niniejszemu regulaminowi)

CZĘŚĆ I

Postanowienia ogólne

§1 Zakres stosowania Regulaminu

1. Regulamin stosuje się do zawieranych przez Bank z przedsiębiorcami oraz rolnikami umów o udzielenie kredytu i czynności zabezpieczających.
2. Przez umowę o udzielenie kredytu należy rozumieć każdą umowę skutkującą ryzykiem kredytowym dla Banku, na podstawie, której Bank oddaje do dyspozycji przedsiębiorcy lub rolnikowi wskazanemu w umowie, środki pieniężne podlegające zwrotowi lub umożliwia korzystanie z innych rozwiązań wskazanych w umowie.
Szczegółowe warunki dotyczące poszczególnych rodzajów umów o udzielenie kredytu zawarte są w Części II Regulaminu i wiążą tych Kredytobiorców, którzy korzystają z danych form kredytowania.
3. Czynnościami zabezpieczającymi są umowy lub jednostronne oświadczenia zawierane lub przyjmowane przez Bank w celu zabezpieczenia wierzytelności Banku wynikających z tytułu zawarcia umów o udzielenie kredytu.
4. Regulamin zastępuje :
  - 1) „Ogólne warunki kredytowania klientów instytucjonalnych podlegających przepisom ustawy o rachunkowości w Banku BGŻ BNP Paribas SPÓŁKA AKCYJNA” (OWK KI) (dotyczy klientów obsługiwanych w oddziałach Banku, będących przed dniem połączenia oddziałami BGŻ S.A.); oraz „Ogólne warunki kredytowania klientów instytucjonalnych podlegających przepisom ustawy o rachunkowości w Banku Gospodarki Żywnościowej SPÓŁKA AKCYJNA (OWK KI)”,
  - 2) „Ogólne warunki kredytowania klientów instytucjonalnych niepodlegających przepisom ustawy o rachunkowości w Banku BGŻ BNP Paribas SPÓŁKA AKCYJNA” (OWK KI MIKRO) (- dotyczy klientów obsługiwanych w oddziałach Banku, będących przed dniem połączenia oddziałami umów zawartych przez BGŻ S.A.); oraz „Ogólne warunki kredytowania klientów instytucjonalnych niepodlegających przepisom ustawy o rachunkowości w Banku Gospodarki Żywnościowej SPÓŁKA AKCYJNA (OWK KI MIKRO)”,
  - 3) „Ogólne Warunki Kredytowania przez Bank Gospodarki Żywnościowej Spółka Akcyjna projektów współfinansowanych z Funduszy Unijnych w ramach „Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007 – 2013” „Agro Unia – Rozwój Sektora Agrobiznesu” oraz “Ogólne Warunki Kredytowania przez Bank Gospodarki Żywnościowej Spółka Akcyjna projektów współfinansowanych z Funduszy Unijnych w ramach „Programu Operacyjnego Zrównoważony rozwój sektora rybołówstwa i przybrzeżnych obszarów rybackich na lata 2007 – 2013” „Agro Unia – Rozwój Sektora Rybołówstwa” oraz „Ogólne Warunki Kredytowania przez Bank Gospodarki Żywnościowej Spółka Akcyjna projektów inwestycyjnych współfinansowanych z Funduszy Unijnych w ramach Programów Operacyjnych na lata 2007 – 2013 (PO Innowacyjna Gospodarka; PO Infrastruktura i Środowisko; PO Rozwój Polski Wschodniej; Regionalne Programy Operacyjne) - „Kredyt BGŻ- Unia- Wsparcie Sektora Przedsiębiorczości”” oraz “Ogólne Warunki Kredytowania przez Bank Gospodarki Żywnościowej Spółka Akcyjna projektów inwestycyjnych współfinansowanych z Funduszy Unijnych w ramach Programów Operacyjnych na lata 2007 – 2013 (PO Innowacyjna Gospodarka; PO Infrastruktura i Środowisko; PO Rozwój Polski Wschodniej; Regionalne Programy Operacyjne) - „Kredyt BGŻ- Unia – Wsparcie Instytucji Interesu Publicznego”” (dotyczy klientów korzystających z kredytów na finansowanie inwestycji współfinansowanych z Funduszy Unijnych w oddziałach Banku, będących przed dniem połączenia oddziałami BGŻ S.A.),
  - 4) „Ogólne warunki kredytowania preferencyjnego klientów instytucjonalnych w Banku Gospodarki Żywnościowej Spółka Akcyjna (OWKp MIKRO)” oraz „Ogólne warunki kredytowania preferencyjnego klientów instytucjonalnych w Banku Gospodarki Żywnościowej Spółka Akcyjna (OWKp KI)” oraz „Ogólne warunki kredytowania preferencyjnego w Banku BGŻ PNB Paribas SA (OWK-PR)” (dotyczy klientów obsługiwanych w oddziałach Banku, będących przed dniem połączenia oddziałami BGŻ S.A.) oraz „Ogólne warunki kredytowania preferencyjnego w BNP Paribas Bank Polska SA (OWK-PR)”, zwane dalej również jako „Ogólne Warunki Kredytowania Preferencyjnego”.

§2 Wyjaśnienie terminów

Użyte w Regulaminie określenia należy rozumieć w następujący sposób:

- a) Bank – BNP Paribas Bank Polska Spółka Akcyjna z siedzibą w Warszawie,
- b) bieżący okres udostępnienia kredytu – okres, w granicach okresu kredytowania, na który Bank może udostępnić kredyt obrotowy,
- c) dostępne saldo – suma środków zgromadzonych na rachunku, powiększona o środki udostępnione przez Bank w ramach kredytów związanych z rachunkiem, a pomniejszona o dokonane przez Bank blokady na rachunku,
- d) dzień roboczy – jest to każdy dzień tygodnia od poniedziałku do piątku, w którym Bank wykonuje czynności kredytowe lub zabezpieczające, z wyłączeniem dni ustawowo wolnych od pracy,
- e) dzień wymagalności odsetek – dzień miesiąca wskazany w umowie jako dzień spłaty odsetek, a gdy nie jest on dniem roboczym, pierwszy następujący po nim dzień roboczy,
- f) EURIBOR – Wskaźnik Euro Interbank Offered Rate, którego administratorem jest podmiot European Money Markets Institute (EMMI) lub inny podmiot, który będzie pełnił tę funkcję w przyszłości, właściwy dla tenoru (okresu) określonego w umowie dla zmiennej bazowej stopy oprocentowania lub każdy przyszły wskaźnik który go zastąpi lub zmieni. Oznaczenie przy nazwie wskaźnika oznacza okres, którego dotyczy, np.: 1M – jeden miesiąc, 3M – trzy miesiące, 6M – sześć miesięcy, 1Y – jeden rok. Wskaźnik EURIBOR jest publikowany na stronie www.emmi-benchmarks.eu w terminach podanych przez Administratora,

- g) inne należności – należności Banku wynikające z umowy niebędące należnością z tytułu kredytu; innymi należnościami są w szczególności odsetki, prowizje i opłaty,
- h) instrument pochodny – opcja, kontrakt terminowy, swap, umowa forward oraz inne prawo majątkowe, którego cena zależy bezpośrednio lub pośrednio od ceny lub wartości instrumentów finansowych, walut, stóp procentowych, rentowności, indeksów finansowych, wskaźników finansowych, towarów, zmian klimatycznych, stawek frachtowych, poziomów emisji, stawek inflacji lub innych oficjalnych danych statystycznych, a także innych aktywów, praw, zobowiązań, indeksów lub wskaźników (instrumentów bazowych),
- i) Kredytobiorca – przedsiębiorca lub rolnik, z którym Bank zawarł umowę o udzielenie kredytu,
- j) kredyt – kwota środków pieniężnych lub wskazane w umowie możliwości, które Bank oddaje do dyspozycji Kredytobiorcy na czas oznaczony w umowie, z przeznaczeniem na ustalony cel; Kredytobiorca jest zobowiązany zwrócić Bankowi uzyskaną kwotę środków pieniężnych wraz z odsetkami, opłatami i prowizjami, w oznaczonych terminach spłaty oraz wykonać inne zobowiązania wynikające z umowy,
- k) kredyt obrotowy – kredyt przeznaczony na finansowanie bieżących potrzeb Kredytobiorcy związanych z prowadzoną działalnością gospodarczą lub rolniczą,
- l) kredyt inwestycyjny – inny kredyt niż kredyt obrotowy, w szczególności udzielany na finansowanie oznaczonych w umowie nakładów inwestycyjnych Kredytobiorcy,
- m) kurs krzyżowy – stosowany przez Bank kurs wymiany jednej waluty obcej na inną walutę obcą; wymiana dokonywana jest w ten sposób, iż Bank dokonuje wymiany bazowej waluty obcej na złote po stosowanym przez siebie kursie kupna, a uzyskane środki wymienia, po stosowanym przez siebie kursie sprzedaży, na docelową walutę obcą,
- n) LIBOR – Wskaźnik London Interbank Offered Rate, którego administratorem jest podmiot ICE Benchmark Administration Limited lub inny podmiot, który będzie pełnił tę funkcję w przyszłości, właściwy dla waluty oraz tenoru (okresu) określonego w umowie dla zmiennej bazowej stopy oprocentowania lub każdy przyszły wskaźnik który go zastąpi lub zmieni. Oznaczenie przy nazwie wskaźnika oznacza okres, którego dotyczy, np.: 1M – jeden miesiąc, 3M – trzy miesiące, 6M – sześć miesięcy, 1Y – jeden rok. Wskaźnik LIBOR jest publikowany na stronie www.theice.com w terminach podanych przez Administratora,
- o) maksymalna stopa bazowa – maksymalna wartość zmiennej bazowej stopy oprocentowania określona w umowie,
- p) należności – wszelkie wierzytelności pieniężne Banku wynikające z umowy,
- q) należność z tytułu kredytu – kwota kredytu lub jej część, którą Kredytobiorca zobowiązany jest zapłacić Bankowi tytułem zwrotu kredytu,
- r) niezależny rzeczoznawca - rzeczoznawca spełniający łącznie następujące warunki:
  - (i) nie kierował się zdolnością kredytową Kredytobiorcy i nie miała ona wpływu na jego decyzje,
  - (ii) on/ona ani jego/jej małżonek ani krewni pierwszego stopnia nie byli zaangażowani w proces kredytowy, w związku z którym sporządzana jest wycena,
  - (iii) nie występował w jego/jej przypadku (ani odnośnie jego/jej małżonka ani krewnych pierwszego stopnia) faktyczny ani potencjalny konflikt interesów co do danego przedmiotu wyceny, procesu wyceny ani rezultatu wyceny,
  - (iv) on/ona ani jego/jej małżonek ani krewni pierwszego stopnia nie posiadali, bezpośrednio ani pośrednio, udziału w przedmiocie wyceny,
  - (v) on/ona ani jego/jej małżonek ani krewni pierwszego stopnia nie mieli powiązań z nabywcą, ani ze zbywcą przedmiotu wyceny,
- s) okres odsetkowy – okres wskazany w umowie i powtarzający się przez cały bieżący okres udostępnienia kredytu lub okres kredytowania, rozpoczynający się w następnym dniu po zakończeniu poprzedniego okresu odsetkowego i trwający do dnia wymagalności odsetek wskazanego w umowie (z wyłączeniem tego dnia), przy czym:
  - (i) pierwszy okres odsetkowy rozpoczyna się w dniu uruchomienia kredytu i trwa do najbliższego terminu wymagalności odsetek (z wyłączeniem tego dnia), oraz
  - (ii) ostatni okres odsetkowy trwa do ostatniego dnia bieżącego okresu udostępnienia kredytu lub okresu kredytowania (łącznie z tym dniem).

Jeżeli umowa nie określa okresu odsetkowego, wówczas okres odsetkowy wynosi jeden, trzy lub sześć miesięcy, w zależności od typu zmiennej stopy oprocentowania przyjętej w umowie,
- t) piąty dzień miesiąca – piąty kolejny dzień miesiąca a gdy nie jest on dniem roboczym, pierwszy następujący po nim dzień roboczy,
- u) podpis elektroniczny – kwalifikowany podpis elektroniczny (w rozumieniu art. 3 pkt 12) rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) NR 910/2014 z dnia 23 lipca 2014 r. w sprawie identyfikacji elektronicznej i usług zaufania w odniesieniu do transakcji elektronicznych na rynku wewnętrznym oraz uchylającego dyrektywę 1999/93/WE) lub inny podpis elektroniczny akceptowalny dla Banku. Wykaz podpisów elektronicznych (w tym zaawansowanych) akceptowalnych dla Banku jest dostępny w jednostkach Banku oraz na jego stronie internetowej,
- v) Prawo bankowe – ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. Prawo bankowe wraz z przepisami wykonawczymi oraz każda ustawa, która ją zmieni albo zastąpi oraz przepisy wykonawcze do takiej ustawy,
- w) przedsiębiorca – przedsiębiorca w rozumieniu art. 43¹ ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny,
- x) przepisy sankcyjne - oznaczają jakiegokolwiek sankcje ekonomiczne lub handlowe, ustawy, regulacje lub środki zapobiegawcze (w tym, dla uniknięcia wątpliwości, jakiegokolwiek sankcje lub środki związane z jakimkolwiek embargiem, zamrożeniem aktywów) uchwalone, administrowane, nałożone lub wprowadzone przez Organizację Narodów Zjednoczonych lub przez Unię Europejską (lub Republikę Francuską lub Sekretarza Skarbu Wielkiej Brytanii), przez Stany Zjednoczone Ameryki (w tym regulacje OFAC) lub inną umocowaną instytucję,
- y) przewalutowanie – wymiana walut dokonywana przez Bank po obowiązującym w Banku w chwili dokonywania wymiany kursie kupna / sprzedaży waluty lub w przypadku wymiany waluty obcej na inną walutę obcą, po kursie krzyżowym; obowiązujące w Banku kursy wymiany walut dostępne są w placówkach Banku, na stronie internetowej Banku, w centrum telefonicznym Banku lub udostępniane są przez Bank w inny sposób; przewalutowanie może nastąpić wyłącznie za zgodą Banku,
- z) przypadek naruszenia – każdy z przypadków określonych w §19 Regulaminu i/lub umowie,
- aa) rachunek split payment - rachunek pomocniczy, przeznaczony wyłącznie do uruchomienia kredytu i dokonywania płatności z uruchomionej kwoty w mechanizmie podzielonej płatności,
- bb) rolnik – osoba fizyczna, osoba prawna lub jednostka organizacyjna niebędąca osobą prawną, której ustawa przyznaje zdolność prawną, prowadząca działalność rolniczą w rozumieniu przepisów ustawy o podatku rolnym,
- cc) system bankowości internetowej – system bankowości internetowej udostępniony przez Bank,
- dd) taryfa prowizji i opłat – dokument zawierający wykaz prowizji i opłat stosowanych przez Bank,
- ee) transza – część kwoty kredytu uruchamiana w określonej wysokości i terminie na podstawie dyspozycji Kredytobiorcy lub w wyniku zdarzeń przewidzianych umową lub Regulaminem,
- ff) udostępnienie kredytu – postawienie do dyspozycji Kredytobiorcy środków z tytułu kredytu przy czym uruchomienie udostępnionego kredytu uzależnione może być od spełnienia przez Kredytobiorcę warunków określonych w umowie oraz Regulaminie,
- gg) umowa – umowa o udzielenie kredytu, chyba że z treści Regulaminu wynika, iż chodzi o inną umowę,

- hh) uruchomienie kredytu – uznanie rachunku Kredytobiorcy środkami z kredytu lub przekazanie przez Bank środków z kredytu na wskazany przez Kredytobiorcę rachunek a także inne zdarzenia o podobnym charakterze (np. udzielenie gwarancji czy otwarcie akredytywy) powodujące wyzbycie się przez Bank środków albo utratę pełnej kontroli nad nimi, na skutek wcześniejszych dyspozycji Kredytobiorcy,
- ii) Ustanawiający zabezpieczenie – podmiot, który ustanowił na rzecz Banku zabezpieczenie spłaty należności; do Ustanawiającego zabezpieczenie stosuje się odpowiednio postanowienia Regulaminu dotyczące Kredytobiorcy,
- jj) waluta kredytu – waluta określona w umowie, w której ewidencjonowane są należności z tytułu kredytu oraz naliczane odsetki od kredytu,
- kk) WIBOR – Wskaźnik Warsaw Interbank Offered Rate, którego administratorem jest GPW Benchmark S.A. lub inny podmiot, który będzie pełnił tę funkcję w przyszłości, właściwy dla tenoru (okresu) określonego w umowie dla zmiennej bazowej stopy oprocentowania lub każdy przyszły wskaźnik który go zastąpi lub zmienni. Oznaczenie przy nazwie wskaźnika oznacza okres, którego dotyczy, np.: 1M – jeden miesiąc, 3M – trzy miesiące, 6M – sześć miesięcy, 1Y – jeden rok. Wskaźnik WIBOR jest publikowany na stronie www.gpwbenchmark.pl w terminach podanych przez Administratora,
- ll) wykaz – wykaz, o którym mowa w art. 96b ust 1 ustawy z dnia 11 marca 2004r. o podatku od towarów i usług, prowadzony przez Szefa Krajowej Administracji Skarbowej,
- mm) zabezpieczenie – przysługujące Bankowi prawo do zaspokojenia wymagalnych należności na wypadek ich niespłacenia albo w zależności od kontekstu – zdarzenie prawne, będące źródłem takiego prawa,
- nn) zdolność kredytowa – zdolność do spłaty zaciągniętego kredytu wraz z należnymi odsetkami, prowizjami i opłatami w terminach określonych w umowie,
- oo) zlecenie – oznacza każdy wniosek Kredytobiorcy dotyczący udzielenia/zmiany gwarancji lub otwarcia/zmiany akredytywy, złożony zgodnie z obowiązującym w Banku wzorem w formie pisemnej lub z podpisem elektronicznym lub za pośrednictwem systemu bankowości internetowej,
- pp) zmienna bazowa stopa oprocentowania – LIBOR, EURIBOR lub WIBOR, stosownie do waluty kredytu; w przypadku osiągnięcia przez zmienną bazową stopę oprocentowania wartości ujemnej, dla celów wyliczenia oprocentowania kredytu przyjmuje się, że stopa ta wynosi zero.

§3 Obowiązki informacyjne Kredytobiorcy

Kredytobiorca zobowiązany jest, z uwzględnieniem §17, do:

- a) rzetelnego i zgodnego z prawdą niezwłocznego informowania Banku w formie pisemnej lub z podpisem elektronicznym o:
  - (i) zamiarze zawarcia i zawarciu umów kredytu, pożyczki, leasingu, factoringu, udzieleniu poręczenia, przystąpieniu do długu, zaciągnięciu zobowiązań wekslowych, emisji instrumentów dłużnych, umów dotyczących gwarancji lub akredytyw jeżeli wartość zobowiązań wynikających z tych umów przekracza, w ciągu roku obrotowego, 10% wartości kapitałów własnych Kredytobiorcy wyliczonych według stanu na koniec ostatniego pełnego rocznego okresu obrachunkowego, a w przypadku rolnika niesporządzającego sprawozdań finansowych jeżeli przekracza 50.000 zł,
  - (ii) transakcjach dotyczących instrumentów pochodnych zawartych z osobami trzecimi, powyższe informacje powinny być przekazywane Bankowi kwartalnie,
  - (iii) zamiarze obciążenia i obciążeniu składników swoich aktywów o wartości przekraczającej, w ciągu roku obrotowego, 10% kapitałów własnych Kredytobiorcy wyliczonych według stanu na koniec ostatniego pełnego rocznego okresu obrachunkowego, a w przypadku rolnika niesporządzającego sprawozdań finansowych jeżeli przekracza 50.000 zł, w związku ze zobowiązaniami (własnymi bądź osób trzecich) wobec osób trzecich,
  - (iv) zamiarze zbycia i zbyciu składników swoich aktywów o wartości przekraczającej, w ciągu roku obrotowego, 10% kapitałów własnych Kredytobiorcy wyliczonych według stanu na koniec ostatniego pełnego rocznego okresu obrachunkowego, z wyłączeniem sprzedaży dokonywanej w zakresie bieżącej działalności swojego przedsiębiorstwa, a w przypadku rolnika niesporządzającego sprawozdań finansowych jeżeli przekracza 50.000 zł, w związku ze zobowiązaniami (własnymi bądź osób trzecich) wobec osób trzecich,
  - (v) zmianach w wielkości produkcji rolniczej, obszarze i jakości nieruchomości kwalifikowanych jako użytki rolne, kierunku produkcji i majątku produkcyjnym, wielkości i jakości stada podstawowego, które to zmiany mogą spowodować pogorszenie sytuacji ekonomiczno-finansowej Kredytobiorcy zagrażającej terminowej spłacie jakichkolwiek zobowiązań wobec Banku (dotyczy osoby fizycznej będącej rolnikiem),
  - (vi) złożonym wniosku o upadłość lub postępowanie restrukturyzacyjne dotyczącym Kredytobiorcy,
- b) udostępniania w terminach poniżej określonych lub w terminie 3 dni od daty otrzymania żądania Banku zgłaszanego nie częściej niż raz na 3 miesiące, w formie pisemnej lub z podpisem elektronicznym, informacji lub dokumentów, dotyczących:
  - (i) jego danych identyfikacyjnych i rejestrowych, korporacyjnych, jego reprezentacji, oraz złożonych wniosków o zmianę tych danych, w tym w szczególności:
    - odpisów z KRS lub innego analogicznego rejestru (lub ich elektronicznych wersji),
    - numeru NIP,
    - numeru REGON,
    - zmianę adresu siedziby
    - certyfikatu rezydencji podatkowej,
    - danych o strukturze własnościowej i kapitałowej,
  - (ii) jego sytuacji finansowej gospodarczej i rolniczej, jego zdolności kredytowej oraz możliwości należytego wywiązywania się z zobowiązań wobec Banku, w tym w szczególności:
    - w terminie 20 dni kalendarzowych po zakończeniu każdego danego kwartału kalendarzowego następujących dokumentów:
      - sprawozdania F-01,
      - śródrocznego sprawozdania finansowego i sprawozdania finansowego skonsolidowanego grupy kapitałowej,
 W przypadku, gdy Kredytobiorca nie jest zobowiązany do sporządzania takiego sprawozdania, informacje o wynikach swojej działalności w formie ustalonej z Bankiem w umowie.
 Dokumenty za czwarty kwartał danego roku kalendarzowego powinny być dostarczone w terminie do 20 lutego roku kalendarzowego następującego po roku kalendarzowym którego dotyczy sprawozdanie finansowe/informacja o wynikach.
      - ponadto w terminie 6 miesięcy od dnia kończącego rok obrotowy,
        - roczne sprawozdanie finansowe wraz ze sprawozdaniem z działalności jednostki (jeżeli obowiązek jego sporządzania wynika z ustawy lub odrębnych przepisów) oraz sprawozdanie biegłego rewidenta z badania rocznego sprawozdania finansowego gdy badanie sprawozdania jest wymagane odpowiednimi przepisami prawa,
        - roczne skonsolidowane sprawozdania finansowe grupy kapitałowej wraz ze sprawozdaniem z działalności grupy kapitałowej (jeżeli obowiązek jego sporządzania wynika z ustawy lub odrębnych przepisów) oraz sprawozdanie biegłego rewidenta z badania sprawozdania finansowego– gdy badanie sprawozdań jest wymagane odpowiednimi przepisami prawa,
    - W przypadku jednostek samorządu terytorialnego:
      - Rb-NDS - sprawozdanie kwartalne o nadwyżce/deficycie, do 30 dni po zakończeniu kwartału,
      - rocznego sprawozdania z wykonania budżetu, do 31 marca roku następnego,
      - uchwały organu stanowiącego jednostki samorządu terytorialnego w sprawie budżetu wraz z załącznikami tj.: planem dochodów i wydatków, planem przychodów i rozchodów, prognozą kwoty długu, planem zadań inwestycyjnych niezwłocznie po uchwaleniu budżetu,

- uchwały organu stanowiącego jednostki samorządu terytorialnego w sprawie wieloletniej prognozy finansowej, niezwłocznie po uchwaleniu budżetu,
  - opinii regionalnej izby obrachunkowej o przedłożonym przez jednostkę samorządu terytorialnego sprawozdaniu z wykonania budżetu oraz wykonania planów finansowych i wieloletniej prognozy finansowej, możliwości sfinansowania zaplanowanego deficytu budżetu oraz prawidłowości planowanej kwoty długu, oraz o projekcie uchwały budżetowej, niezwłocznie po uchwaleniu budżetu,
- (iii) liczbie zatrudnianych osób, przysługujących mu prawach majątkowych, ustanowionych na nich obciążeniach, zobowiązań finansowych (bilansowych i pozabilansowych), a także o wydaniu przeciwko Kredytobiorcy orzeczeń sądowych zasądających obowiązek zaspokojenia roszczeń pieniężnych, w tym orzeczeń nieprawomocnych oraz informacji o bankach, które prowadzą jego rachunki bankowe,
  - (iv) aktualizacji wyceny nieruchomości (operatu szacunkowego) przyjętej jako zabezpieczenie kredytów lub innych produktów udzielonych Kredytobiorcy przez Bank sporządzonej przez niezależnego rzeczoznawcę, przy czym aktualizacja operatu szacunkowego na koszt Kredytobiorcy i przedstawienie go w Banku raz na 3 lata. W przypadku niedostarczenia nowego operatu szacunkowego w wymaganym terminie Bank może wezwać Kredytobiorcę do uzupełnienia braków, w takim przypadku Kredytobiorca jest zobowiązany dostarczyć wymagany operat szacunkowy w ciągu 30 dni od wezwania Banku. W przypadku niewywiązania się przez Kredytobiorcę Bank ma prawo zastosować uprawnienia przewidziane w §18 ust. 13 do niniejszego regulaminu,
  - (v) umożliwienia uprawnionym pracownikom Banku oraz innym osobom upoważnionym przez Bank badania ksiąg i dokumentów handlowych w siedzibie Kredytobiorcy w celu rozpoznania jego sytuacji gospodarczej i finansowej, przebiegu kredytowanych transakcji, struktury ekonomicznej aktywów i pasywów, sposobu wykorzystania kredytu oraz wartości zabezpieczeń,
  - (vi) dostarczania na żądanie Banku nie częściej niż raz na kwartał aktualnego zaświadczenia z Urzędu Skarbowego o niezaleganiu z podatkami oraz aktualnego zaświadczenia z ZUS/KRUS o niezaleganiu ze składkami,
  - (vii) innych żądanych przez Bank informacji dokumentów do oceny sytuacji finansowej i gospodarczej Kredytobiorcy.
- c) niezwłocznego zawiadomienia Banku o zmianach informacji udzielonych Bankowi oraz o zaistnieniu przypadku naruszenia lub sytuacji mogącej spowodować zaistnienie przypadku naruszenia oraz o przypadkach naruszenia zaistniałych w umowach zawartych z innymi instytucjami finansowymi;
  - d) obowiązku informowania Banku o wygaśnięciu prawa do reprezentowania Kredytobiorcy, zmianie sposobu reprezentowania, bądź zmianie osób uprawnionych do jego reprezentowania istnieje niezależnie od wpisów zmian dokonanych w odpowiednich rejestrach; a w przypadku osoby fizycznej będącej rolnikiem - o zbyciu lub wydzierżawieniu gospodarstwa rolnego lub jego części i wyposażenia oraz ustanowieniu na nim prawa użytkowania, o połączeniu, podziale gospodarstwa rolnego lub zmianie struktury własności jeżeli te zmiany powodują albo mogą spowodować pogorszenie sytuacji ekonomiczno-finansowej Kredytobiorcy;
  - e) podejmowania działań niezbędnych dla utrzymania swojego statusu prawnego i prowadzenia swojej działalności gospodarczej zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa, w szczególności uzyskiwania i odnawiania wszelkich zgód, licencji, upoważnień niezbędnych do prowadzenia jego działalności;

Wyżej wymienione obowiązki uznaje się za spełnione w zakresie, w jakim Kredytobiorca upublicznił stosowne informacje lub dokumenty zgodnie z odrębnymi przepisami prawa, w tym w szczególności regulującymi obowiązki informacyjne związane z notowaniem emitowanych przez niego papierów wartościowych na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie.

Dokumenty wymagane przez Bank (w odniesieniu do obowiązków przekazywania na bieżąco dokumentów, w tym dokumentów finansowych sporządzanych przez Kredytobiorcę, wymaganych przez wszelkie stosunki prawne o charakterze kredytowym zawarte z Bankiem) mogą być przekazywane w drodze elektronicznej komunikacji poprzez system bankowości internetowej w formie załącznika w postaci pliku elektronicznego (np. pdf, xml, xades etc).

Dokumenty przekazane w ten sposób uznaje się za skutecznie doręczone Bankowi. Kredytobiorca zobowiązany jest do posługiwania się wyłącznie oryginałami dokumentów w momencie ich przekazywania do Banku, przechowywania oryginałów dokumentów finansowych (sporządzonych w formie przewidzianej ustawą o rachunkowości) i innych dokumentów przekazywanych do Banku, a jeśli zajdzie taka konieczność do dostarczenia ich oryginałów na każde żądanie Banku. Kredytobiorca ponosi odpowiedzialność z tytułu szkód, jakie Bank poniesie w związku z wykorzystaniem danych i informacji zawartych w nierzetelnych bądź nieautentycznych dokumentach finansowych.

§4 Oświadczenia i zapewnienia

1. Osoby reprezentujące Kredytobiorcę podpisując umowę oświadczają, że są upoważnione do skutecznego zaciągania zobowiązań majątkowych w jego imieniu.
2. Kredytobiorca oświadcza, że:
  - a) jest podmiotem ważnie utworzonym i zorganizowanym zgodnie z właściwym prawem miejsca jego siedziby oraz posiada wszelkie zgody, licencje, zezwolenia lub upoważnienia (zarówno właściwych organów państwowych lub samorządowych, jak i jego organów wewnętrznych), które są wymagane do zgodnego z prawem wykonywania prowadzonej przez niego działalności, a także zapewni by powyższe oświadczenie pozostało aktualne przez cały okres trwania umowy;
  - b) uzyskała wszystkie niezbędne zezwolenia i upoważnienia do zawierania umowy oraz ustanowienia zabezpieczeń i dokonania płatności wynikających z tych umów i umowy te stanowią wiążące i wykonalne zobowiązanie Kredytobiorcy;
  - c) podjął wszelkie niezbędne czynności w celu zawarcia umowy oraz ustanowienia zabezpieczeń i wykonania swoich zobowiązań z nich wynikających, a ich wykonanie nie naruszy postanowień umowy spółki, statutu, aktu założycielskiego, regulaminów wewnętrznych, właściwych przepisów oraz jakiegokolwiek innej umowy, której Kredytobiorca jest stroną lub którą Kredytobiorca jest związany lub innych odnośnych dokumentów;
  - d) nie zostało wydane przeciwko niemu żadne orzeczenie sądowe, arbitrażowe, ani inne o podobnym charakterze, ani żadna decyzja administracyjna, które stałyby w sprzeczności lub stanowiły przeszkodę do zawarcia i wykonania umowy lub stanowiły przesłankę do zaistnienia przypadku naruszenia;
  - e) nie toczy się przeciw niemu żadne postępowanie sądowe, arbitrażowe lub administracyjne stanowiące zagrożenie dla Kredytobiorcy lub jego majątku, których wynik mógłby w sposób istotny wpłynąć niekorzystnie na zdolność Kredytobiorcy do wykonania swoich zobowiązań wynikających z zawieranej z Bankiem umowy oraz umów zabezpieczeń lub na zgodność z prawem, ważność lub skuteczność tych umów;
  - f) nie został złożony w stosunku do niego wniosek o ogłoszenie upadłości lub wszczęcie postępowania restrukturyzacyjnego lub innego analogicznego postępowania związanego z niewypłacalnością lub zagrożeniem niewypłacalnością Kredytobiorcy, ani nie toczy się w stosunku do niego żadne z tych postępowań a także nie jest on w stanie likwidacji;
  - g) nie naruszył swoich zobowiązań związanych z jakimkolwiek obciążeniem obligacyjnym, rzeczowym lub publicznoprawnym, o ile zobowiązania takie mogłyby wpłynąć w istotny sposób niekorzystnie na zdolność Kredytobiorcy do wykonania swoich zobowiązań wynikających z zawieranej z Bankiem umowy oraz umów zabezpieczeń lub które mogłyby powodować niezgodność z prawem, nieważność lub bezskuteczność postanowień zawieranej z Bankiem umowy lub umów zabezpieczeń oraz, że nie istnieje ryzyko takiego naruszenia;

- h) jego zobowiązania wynikające z zawieranych z Bankiem umów i umów zabezpieczeń nie są podporządkowane w zakresie pierwszeństwa spłaty lub zaspokojenia zobowiązaniom wynikającym z umów zawartych przez Kredytobiorcę z innymi podmiotami, za wyjątkiem tych których pierwszeństwo spłaty lub zaspokojenia wynika z powszechnie obowiązujących przepisów prawa;
  - i) nie posiada żadnych zaległości publicznoprawnych (jak zaległości podatkowe, składki na ubezpieczenie społeczne, etc.) ani też nie wniesiono przeciwko niemu żadnego roszczenia w związku z należnościami publicznoprawnymi;
  - j) aktywa Kredytobiorcy są wolne od jakichkolwiek obciążeń i praw osób trzecich, a w szczególności nie stanowią przedmiotu zabezpieczenia w stosunku do jakiegokolwiek zobowiązania wobec osoby trzeciej;
  - k) wszelkie informacje i dokumenty dostarczone przez niego Bankowi w związku z umową są prawdziwe, kompletne i w pełni odzwierciedlają sytuację prawną, finansową i gospodarczą Kredytobiorcy;
  - l) nie są mu znane istotne informacje, dokumenty lub okoliczności, których ujawnienie mogłoby spowodować odmowę Banku udzielenia, odnowienia lub zmiany warunków kredytu;
  - m) zrzeka się nieodwołalnie możliwości potrącenia swoich wierzytelności wobec Banku ze zobowiązaniami wobec Banku;
  - n) nie udzieli bez zgody Banku osobom trzecim (z wyjątkiem pracowników Kredytobiorcy) upoważnień lub pełnomocnictw, których zakres pokrywa się z zakresem umocowania Banku wynikającym z wcześniej udzielonych Bankowi przez Kredytobiorcę upoważnień lub pełnomocnictw; wszelkie upoważnienia lub pełnomocnictwa udzielone Bankowi przez Kredytobiorcę w związku z zawarciem umowy są nieodwołalne i nie wygasają z chwilą śmierci mocodawcy (w przypadku gdy mocodawca jest osobą fizyczną);
  - o) w wyniku wykorzystania kredytu zgodnie z umową nie wystąpi przypadek naruszenia lub uzasadnione ryzyko wystąpienia przypadku naruszenia;
  - p) nie nastąpiła żadna istotna niekorzystna zmiana w sytuacji finansowej Kredytobiorcy.
3. Osoba fizyczna będąca rolnikiem dodatkowo oświadcza, że do czasu spłaty wszelkich wierzytelności Banku z tytułu zawartych umów kredytu:
- a) utrzyma wielkość produkcji rolnej na poziomie nie niższym, niż przedstawiony w Banku wraz z wnioskiem o udzielenie Kredytu,
  - b) utrzyma obszar nieruchomości kwalifikowanych jako użytki rolne posiadane przez Kredytobiorcę na podstawie prawa własności, umowy dzierżawy lub umowy użyczenia na poziomie nie niższym niż przedstawiony w Banku wraz z wnioskiem o udzielenie kredytu; w przypadku umów dzierżawy lub użyczenia zobowiązanie to uznaje się za wykonane jeżeli Kredytobiorca posiada tytuł do ww. nieruchomości, w okresie nie krótszym niż wynikający z treści umów dzierżawy lub użyczenia jakie zostały przedstawione w Banku wraz z wnioskiem o udzielenie kredytu,
  - c) utrzyma jakość posiadanych i użytkowanych nieruchomości kwalifikowanych jako użytki rolne w dobrej kulturze rolnej gwarantującej zachowanie prawa do otrzymywania dopłat obszarowych, oraz zapewni, że nie wystąpią przesłanki do utraty prawa do otrzymania dopłat obszarowych bądź konieczności ich zwrotu,
  - d) utrzyma stan ilościowy stada podstawowego, na poziomie gwarantującym utrzymanie wielkości produkcji na poziomie nie niższym niż przedstawiony w Banku wraz z wnioskiem o udzielenie Kredytu,
  - e) utrzyma pozostały majątek produkcyjny, w szczególności park maszynowy i budynki gospodarcze, na poziomie gwarantującym prowadzenie produkcji rolniczej na poziomie nie niższym niż przedstawiony w Banku wraz z wnioskiem o udzielenie Kredytu,
  - f) będzie uzyskiwał zgodę Banku na dokonywanie zmian w zakresie:
    - (i) wielkości produkcji rolniczej,
    - (ii) obszaru i jakości nieruchomości kwalifikowanych jako użytki rolne,
    - (iii) pozostałego majątku produkcyjnego,
    - (iv) kierunku produkcji,odbiągającym od deklaracji przedstawionych Bankowi w tym zakresie wraz z wnioskiem o udzielenie kredytu lub w zakresie określonym w umowie.
Zgoda musi być pod rygorem nieważności udzielona w formie pisemnej lub z podpisem elektronicznym.
4. Oświadczenia składane zgodnie z ust. 2 i 3 nie dotyczą okoliczności, o których Kredytobiorca wcześniej poinformował Bank w formie pisemnej lub z podpisem elektronicznym. Kredytobiorca zobowiązuje się, że oświadczenia złożone zgodnie z ust. 2 i 3 oraz zgodnie z §24 i §25 pozostaną nieprzerwanie prawdziwe przez cały okres kredytowania. Jednocześnie Kredytobiorca zobowiązany jest niezwłocznie informować Bank o zmianach w zakresie okoliczności opisanych w ust. 2 i 3 oraz zgodnie z §24 i §25.
5. Kredytobiorca oświadcza, że został poinformowany o tym, że:
- a) w trakcie obowiązywania umowy, przy ustalaniu wysokości zadłużenia do spłaty, należy brać pod uwagę ryzyko stóp procentowych oraz ryzyko walutowe;
  - b) ryzyko walutowe (zmiany kursów walut) polega na:
    - (i) wzroście wysokości zadłużenia z tytułu kredytu oraz wysokości kapitałowych lub kapitałowo-odsetkowych rat spłaty kredytu wyrażonych w walucie polskiej, przy wzroście kursu waluty kredytu;
    - (ii) obniżeniu wysokości zadłużenia z tytułu kredytu oraz wysokości kapitałowych lub kapitałowo-odsetkowych rat spłaty kredytu wyrażonych w walucie polskiej, przy obniżeniu kursu waluty kredytu;
  - c) ryzyko stopy procentowej oznacza, iż:
    - (i) w przypadku wzrostu poziomu zmiennej bazowej stopy oprocentowania (to znaczy stawki LIBOR, EURIBOR lub WIBOR) wzrośnie oprocentowanie kredytu i wzrośnie wysokość odsetkowych lub kapitałowo-odsetkowych rat spłaty kredytu;
    - (ii) w przypadku obniżenia poziomu zmiennej bazowej stopy oprocentowania (to znaczy stawki LIBOR, EURIBOR lub WIBOR) obniży się oprocentowanie kredytu i obniży się wysokość odsetkowych lub kapitałowo-odsetkowych rat spłaty kredytu.

§5 Ocena zdolności kredytowej

1. Ocena zdolności kredytowej osoby ubiegającej się o kredyt oraz zdolności kredytowej Kredytobiorcy należy wyłącznie do Banku. Na wniosek osoby ubiegającej się o kredyt Bank przekazuje w formie pisemnej lub z podpisem elektronicznym wyjaśnienie dotyczące dokonanej przez siebie oceny zdolności kredytowej. Przekazanie takiego wyjaśnienia Bank może uzależnić od uiszczenia przez osobę ubiegającą się o kredyt opłaty za sporządzenie innego zaświadczenia wskazanej w taryfie prowizji i opłat.
2. Pozytywna ocena zdolności kredytowej nie zobowiązuje Banku do udzielenia kredytu. Bank ma prawo odmówić udzielenia kredytu lub udzielenia zgody na zmianę warunków kredytowania bez podania przyczyny i nie ponosi odpowiedzialności za koszty wynikające dla osoby ubiegającej się o kredyt (Kredytobiorcy) w związku z przygotowaniem i złożeniem wniosku kredytowego.

§6 Okres kredytowania

1. Bank udostępnia Kredytobiorcy kredyt na czas trwania „okresu kredytowania”, którego długość określana jest w umowie.
2. Jeżeli czas trwania okresu kredytowania został określony w umowie jako jeden rok lub 12 miesięcy, należy przez to rozumieć 364 dni.
3. Okres kredytowania rozpoczyna się od dnia wejścia w życie umowy i biegnie przez okres wskazany w umowie.

4. Z zastrzeżeniem ust. 2, okres kredytowania kończy się w dniu, który datą odpowiada dniowi zawarcia umowy, a gdyby takiego dnia w ostatnim miesiącu nie było, w ostatnim dniu tego miesiąca. Data zakończenia okresu kredytowania jest terminem wymagalności należności Banku, chyba, że zgodnie z umową były one wymagalne wcześniej.
5. Jeżeli ostatni dzień okresu kredytowania nie przypadnie na dzień roboczy, okres kredytowania ulega wydłużeniu do najbliższego dnia roboczego.
6. Rozwiązanie umowy, niezależnie od przyczyny, przed upływem okresu kredytowania prowadzi do skrócenia okresu kredytowania do dnia rozwiązania umowy.
7. Bank może udostępniać kredyt również na kolejne bieżące okresy udostępnienia kredytu, w granicach okresu kredytowania.
8. Długość pierwszego bieżącego okresu udostępnienia kredytu określana jest w umowie. Długość kolejnych bieżących okresów udostępnienia kredytu określana będzie w zawiadomieniu Banku o udostępnieniu kredytu na kolejny bieżący okres udostępnienia kredytu. Postanowienia ust. 2-6 stosuje się odpowiednio.
9. Udostępnienie kredytu Kredytobiorcy na kolejne bieżące okresy udostępnienia kredytu dokonywane jest na wniosek Kredytobiorcy w formie pisemnej lub z podpisem elektronicznym i wymaga zgody Banku w formie pisemnej lub z podpisem elektronicznym. Zgoda Banku jest uzależniona przede wszystkim od zachowania przez Kredytobiorcę zdolności kredytowej.
10. Wnioski o udostępnienie kredytu Kredytobiorcy na kolejne bieżące okresy udostępnienia kredytu wraz z kompletem wymaganych dokumentów winny być składane najpóźniej na trzy miesiące przed zakończeniem poprzedniego bieżącego okresu udostępnienia kredytu. Bank może wyrazić zgodę na udostępnienie kredytu Kredytobiorcy na kolejny bieżący okres udostępnienia kredytu mimo złożenia wniosku po terminie, w jakim wniosek on zostać złożony. Bank odpowiada na złożony wniosek nie później niż w dniu poprzedzającym upływ bieżącego okresu udostępnienia kredytu.
11. W przypadku braku zgody na udostępnienie kredytu na kolejny bieżący okres udostępnienia kredytu kredyt nie zostaje przedłużony na kolejny bieżący okres udostępnienia kredytu, a Kredytobiorca jest zobowiązany do zwrotu środków kredytowych najpóźniej w ostatnim dniu aktualnego bieżącego okresu udostępnienia kredytu, przy czym Bank nie jest zobowiązany do dalszego udostępniania kredytu na kolejne bieżące okresy udostępnienia kredytu
12. Udostępnianie kredytu Kredytobiorcy na następny bieżący okres udostępnienia kredytu nie oznacza odnowienia zobowiązania i nie wymaga podpisania zmiany do umowy (aneksu do umowy) pod warunkiem, iż inne postanowienia umowy kredytowej nie ulegają zmianie.
13. W okresie 30 dni przed upływem bieżącego okresu udostępnienia kredytu Kredytobiorca może żądać od Banku potwierdzenia w formie pisemnej lub z podpisem elektronicznym decyzji dotyczącej zgody na udostępnienie środków kredytowych na kolejny bieżący okres udostępnienia kredytu, o ile wniosek Kredytobiorcy został złożony w terminie.
14. Utrata ciągłości bieżącego okresu udostępnienia kredytu nie stanowi przeszkody w ponownym jego udostępnieniu przez Bank o ile umowa nie została rozwiązana.

§7 Prowizje i opłaty

1. Kredytobiorca zobowiązany jest do zapłaty na rzecz Banku prowizji z tytułu wskazanego w umowie, Regulaminie lub w taryfie prowizji i opłat. Kredytobiorca zobowiązany jest również do zapłaty na rzecz Banku opłat związanych z udzielonym kredytem, określonych w Regulaminie lub taryfie prowizji i opłat.
2. Prowizje i opłaty pobierane są przez Bank w drodze obciążenia rachunku Kredytobiorcy prowadzonego przez Bank. Bank dokonuje obciążenia rachunku bez potrzeby dodatkowych dyspozycji Kredytobiorcy.
3. Prowizja z tytułu udzielenia kredytu jest należna w dniu zawarcia umowy.
4. Jeżeli umowa określa zasady udostępniania kredytu również na kolejne bieżące okresy udostępnienia kredytu, Bank może pobierać prowizję z tytułu udzielenia kredytu za każdy bieżący okres udostępnienia kredytu. Wysokość prowizji za pierwszy bieżący okres udostępnienia kredytu określana jest w umowie. Wysokość prowizji za każdy kolejny bieżący okres udostępnienia kredytu uzgadniana będzie przez Bank i Kredytobiorcę po złożeniu przez Kredytobiorcę wniosku o udostępnienie kredytu na kolejny bieżący okres udostępnienia kredytu.
5. Bank będzie pobierał prowizję za gotowość (od niewykorzystanej kwoty kredytu) od udostępnionego, a niewykorzystanego (w całości albo w części) kredytu / udostępnionej, a niewykorzystanej, transzy kredytu w wysokości określonej w umowie. Prowizja naliczana jest za każdy dzień niewykorzystania kredytu przyjmując, że rok ma 365 dni, poczynając od dnia udostępnienia kredytu (w całości lub w części) do ostatniego dopuszczalnego dnia korzystania z kredytu. Prowizja naliczana jest od kwoty stanowiącej różnicę pomiędzy kwotą kredytu / transzą kredytu ustaloną w umowie / kwotą kredytu wskazaną w oświadczeniu Kredytobiorcy (w przypadku kredytu w rachunku bieżącym) a kwotą wykorzystanego kredytu na dany okres / dzień:
  - a) w przypadku kredytów odnawialnych - prowizja pobierana będzie w okresach miesięcznych w ostatnim dniu każdego miesiąca, a gdy nie jest on dniem roboczym w pierwszym następującym po nim dniu roboczym,
  - b) w przypadku kredytów nieodnawialnych - najpóźniej w dniu uruchomienia kredytu / transzy kredytu lub najpóźniej w dniu bezskutecznego upływu terminu na uruchomienie kredytu.
6. Bank może pobrać prowizję za obsługę kredytu w wysokości określonej w umowie. Prowizja pobierana jest z tytułu umożliwienia Kredytobiorcy zmiany wysokości udostępnionej Kredytobiorcy i niewykorzystanej kwoty kredytu. Zmiana wysokości udostępnionej Kredytobiorcy kwoty kredytu nie wymaga zawarcia zmiany do umowy (aneksu do umowy). Prowizja naliczana jest za okres kredytowania, od średniej kwoty kredytu postawionej przez Bank do dyspozycji Kredytobiorcy w danym kwartale kalendarzowym i pobieraną przez Bank 15 dnia po zakończeniu kwartału.
7. Dla jednej umowy Bank pobiera tylko jedną z prowizji określonych w ust. 5 i 6, rodzaj pobieranej prowizji określa umowa.
8. Z tytułu spłaty części lub całości kwoty kredytu w terminie wcześniejszym niż określonym w harmonogramie jego spłat lub w trakcie bieżącego okresu udostępnienia kredytu / przed terminem jego spłaty (w przypadku kredytu w rachunku bieżącym), Bank może pobrać prowizję określoną w umowie odpowiednio jako: prowizja z tytułu przedterminowej spłaty kredytu (limitu kredytu) lub prowizja z tytułu wcześniejszej spłaty kredytu lub prowizja rekompensacyjna. Obowiązek zapłaty tej prowizji powstaje w chwili zaliczenia przez Bank wpłaconej kwoty na poczet niewymagalnego kredytu. Podstawę ustalenia wysokości tej prowizji stanowi kwota przedterminowej spłaty kredytu lub kwota aktualnego limitu kredytu, a stawka tej prowizji określona jest w umowie. Przedterminową spłatą jest również spłata, która następuje w rezultacie wypowiedzenia umowy kredytu dokonanej przez Kredytobiorcę.
9. Prowizja z tytułu zmiany umowy jest należna w dniu zawarcia zmiany do umowy (aneksu do umowy) w stawce wynikającej z aneksu do umowy z tym, że obowiązek zapłaty prowizji z tytułu zmiany waluty kredytu powstaje w chwili dokonania przez Bank zmiany waluty kredytu. Podstawę ustalenia wysokości prowizji od zmiany waluty stanowi kwota kredytu po zmianie waluty.
10. Bank może obciążyć Kredytobiorcę opłatą za niewykonanie przez Kredytobiorcę obowiązku dostarczania dokumentów potrzebnych do oceny sytuacji finansowej i gospodarczej Kredytobiorcy w terminie wynikającym z Regulaminu, umowy lub żądania Banku, w przypadku niewykonania przez Kredytobiorcę obowiązków informacyjnych, o których mowa w § 3 lit b). Wysokość tej opłaty wskazana jest w taryfie prowizji i opłat. Opłata płatna jest co miesiąc, począwszy od miesiąca następującego bezpośrednio po miesiącu, w którym wystąpił brak wykonania przez Kredytobiorcę obowiązku dostarczenia do Banku ww. wymaganych dokumentów, do momentu wykonania przez Kredytobiorcę tego obowiązku. Zapłata przez Kredytobiorcę powyższej opłaty nie zwalnia go z obowiązku dostarczenia Bankowi wymaganych dokumentów
11. Zapłacone prowizje i opłaty nie podlegają zwrotowi, nawet w przypadku niewykorzystania przez Kredytobiorcę udzielonego kredytu.
12. Niepobranie jakiegokolwiek prowizji (opłaty) w terminie nie zwalnia Kredytobiorcy z obowiązku jej zapłaty.

13. Bank może z ważnych powodów wymienionych w pkt 14 w trybie określonym w pkt 16 i 17 zmienić taryfę prowizji i opłat w części dotyczącej kredytów, z wyłączeniem postanowień indywidualnie uzgodnionych z Kredytobiorcą.
14. Za ważną przyczynę zmiany taryfy prowizji i opłat uznaje się wystąpienie co najmniej jednej z następujących okoliczności:
  - a) zmiany wskaźnika cen towarów i usług konsumpcyjnych w stosunku do poprzednio obowiązującego wskaźnika za okres kwartalny, półroczny lub roczny o co najmniej 1 %,
  - b) zmiany co najmniej jednej ze stóp procentowych ogłaszanych przez NBP, w tym RPP w szczególności:
    - (i) -stopy procentowej kredytu lombardowego NBP – o co najmniej 1% wartości tego czynnika od ostatniej jego zmiany,
    - (ii) -stopy procentowej redyskonta weksli NBP – o co najmniej 1% wartości tego czynnika od ostatniej jego zmiany,
    - (iii) -stopy procentowej referencyjnej NBP – o co najmniej 1% wartości tego czynnika od ostatniej jego zmiany,
    - (iv) -stopy rezerwy obowiązkowej – o co najmniej 1% wartości tego czynnika od ostatniej jego zmiany,
  - c) zmiany wysokości kosztów, jakie Bank ponosi z tytułu wykonywania czynności objętych Regulaminem, w szczególności cen energii elektrycznej, połączeń telekomunikacyjnych lub teleinformatycznych, informatycznych, rozliczeń międzybankowych, rozliczeń kartowych, Instrumentów Płatniczych, kosztów pracy oraz kosztów usług świadczonych przez podmioty trzecie, w stosunku do poprzednio obowiązującej ceny za daną usługę w okresie kwartalnym, półrocznym lub rocznym o co najmniej 0,1%,
  - d) zmiany zakresu, sposobu lub formy wykonywania czynności dotyczącej produktu lub usługi świadczonej przez Bank na podstawie Regulaminu i mającej wpływ na działalność Banku lub na zmianę ponoszonych przez Bank kosztów działalności objętej Regulaminem o co najmniej 0,1%
  - e) konieczności dostosowania poziomu opłat i prowizji do ofert konkurencyjnych odnosząc się do pozycji Banku na rynku biorąc pod uwagę wielkość aktywów oraz rodzaj produktu lub usługi świadczonej przez Bank
  - f) zmiany lub wprowadzenia nowych przepisów prawnych mających wpływ na działalność Banku lub na wzrost ponoszonych przez Bank kosztów działalności objętej Regulaminem, o ile na ich podstawie Bank jest zobowiązany do dostosowania opłat i prowizji lub uprawniony do pobierania opłat i prowizji albo zmienione, nowowprowadzone przepisy prawa mają bezpośredni wpływ na czynności związane z realizacją umowy,
  - g) zwiększenia jakości oferowanych usług lub wprowadzenia nowych usług lub wprowadzenia zmian w sposobie lub formie świadczenia usług wynikających z rozwiązań technicznych bądź technologicznych w systemie informatycznym mających wpływ na działalność Banku i świadczone usługi lub na wzrost ponoszonych przez Bank kosztów działalności objętej Regulaminem o co najmniej 0,1%, o ile zapewniają należyte wykonanie umowy lub Kredytobiorca będzie mógł z nich skorzystać według własnego wyboru,
  - h) zmiany warunków makroekonomicznych mających wpływ na działalność Banku lub na wzrost ponoszonych przez Bank kosztów działalności objętej Regulaminem,
  - i) w celu wprowadzenia zmiany nazwy dokumentu lub usługi, zmian porządkowych, pisarskich lub doprecyzowania dotychczasowych postanowień taryfy prowizji i opłat.
15. Bank jest uprawniony do zmiany taryfy prowizji i opłat bez uprzedzenia, o ile wprowadzane zmiany polegają wyłącznie na obniżeniu lub odstąpieniu od pobierania opłat lub prowizji.
16. Zawiadomienie o zakresie proponowanych zmian taryfy prowizji i opłat Bank doręcza Kredytobiorcy w postaci elektronicznej lub w formie papierowej, zgodnie z zasadami określonymi w § 20.
17. Kredytobiorca w terminie 14 dni od otrzymania informacji o zmianie taryfy prowizji i opłat może wypowiedzieć umowę, w przeciwnym razie uznaje się, że zmiana ta została przez niego zaakceptowana i jest obowiązująca.
18. Bank może pobierać opłaty związane z udzielonym kredytem, w trakcie trwania umowy, naliczane i płatne zgodnie z taryfą prowizji i opłat w dniu powstania obowiązku ich uiszczenia. Aktualna taryfa prowizji i opłat dostępna jest w każdej placówce Banku oraz na stronie internetowej Banku pod adresem <https://www.bnpparibas.pl> lub w centrum telefonicznym Banku.
19. Bank będzie pobierał prowizję administracyjną - która będzie ustalana według stanu na ostatni dzień roboczy poprzedniego kwartału kalendarzowego, przy czym jeśli w tym dniu nastąpiłaby spłata kredytu, to podstawą do ustalenia wysokości prowizji będzie saldo kredytu istniejące bezpośrednio przed momentem dokonania takiej spłaty:
  - a) od kwoty kredytu/limitu, która pozostaje udostępniona w tej dacie - w przypadku produktów w formie linii odnawialnej,
  - b) od kwoty uruchomionego i pozostającego do spłaty w tej dacie kredytu - w przypadku produktów nieodnawialnych (w tym gwarancji wystawionych w ramach nieodnawialnych linii gwarancji oraz akredytyw otwartych w ramach nieodnawialnych linii akredytyw).Prowizja płatna jest 15 dnia pierwszego miesiąca danego kwartału lub w pierwszym następującym po tej dacie dniu roboczym, a w przypadku, gdy termin spłaty kredytu lub wygaśnięcia gwarancji, akredytywy przypada przed tym dniem –w dniu całkowitej spłaty kredytu, wygaśnięcia gwarancji lub akredytywy w oparciu o kwotę udostępnionego kredytu/limitu lub kwotę uruchomionego i pozostającego do spłaty kredytu bezpośrednio przed spłatą/wygaśnięciem. Aktualna wysokość prowizji określona jest w taryfie prowizji i opłat. Bank może raz w roku dokonać zmiany wysokości prowizji, jeżeli zaistnieje przynajmniej jeden z czynników wymienionych w ust. 14 niniejszego paragrafu.
20. W przypadku gwarancji i akredytyw, z zastrzeżeniem postanowień taryfy Prowizji i Opłat Kredytobiorca zwróci Bankowi koszty (wliczając w to opłaty banków oraz innych instytucji pośredniczących oraz uzasadnione koszty zewnętrznego doradztwa prawnego), wydatki (w tym na przesyłki, tłumaczenia i powiadomienia) oraz opłaty poniesione na rzecz podmiotów trzecich niezależnych od Banku (w szczególności naliczane przez banki wystawiające gwarancje w przypadku złożenia zlecenia udzielenia gwarancji w strukturze regwarancji) poniesione przez Bank w związku z negocjowaniem, przyjęciem i wykonywaniem zlecenia, analizą dotyczącą żądania wypłaty, sporem pomiędzy Bankiem a beneficjentem gwarancji/akredytywy związanym z wystawioną gwarancją/ otwartą akredytywą, jak również powstałe na skutek wystąpienia któregokolwiek z przypadków naruszenia.
21. Ponadto, jeżeli zgodnie z dyspozycją w zleceniu koszty związane z wykonaniem zlecenia powinny być zapłacone przez beneficjenta, a beneficjent odmówił w terminie wymagalności ich zapłaty, Kredytobiorca niezwłocznie zapłaci je Bankowi.
22. W przypadku gwarancji i akredytyw, gdy koszty są wyrażone w walucie innej niż PLN, a rachunek Kredytobiorcy prowadzony w PLN, przewalutowanie następuje według kursu średniego NBP obowiązującego w dniu dokonania płatności.

§8 Udostępnienie i uruchomienie kredytu

1. Bank udostępnia kredyt Kredytobiorcy od dnia zawarcia umowy, chyba że umowa stanowi inaczej oraz z zastrzeżeniem ust. 2 poniżej.
2. W przypadku kredytu w rachunku bieżącym udostępnienie kredytu Kredytobiorcy następuje z chwilą potwierdzenia przez Bank spełnienia przez Kredytobiorcę warunków uruchomienia kredytu lub warunków udostępnienia kredytu, przy czym jeżeli umowa kredytu w rachunku bieżącym odwołuje się do warunków udostępnienia uznaje się je za tożsame z warunkami uruchomienia w zakresie określonym w Regulaminie.
3. Bank zobowiązany jest do uruchomienia udostępnionego kredytu po spełnieniu następujących warunków (warunki uruchomienia):
  - a) zapłacie należnych prowizji (opłat) oraz zwrotu poniesionych przez Bank kosztów związanych z udzieleniem kredytu uprzednio uzgodnionych i zaakceptowanych przez Kredytobiorcę,
  - b) otwarciu przez Kredytobiorcę rachunku bieżącego w Banku w walucie kredytu,
  - c) ustanowieniu zabezpieczeń, o ile umowa nie stanowi inaczej,
  - d) uiszczeniu wszelkich należności publiczno-prawnych związanych z udzieleniem kredytu i ustanowieniem zabezpieczeń, oraz

- e) spełnienia innych warunków uruchomienia kredytu, określonych w umowie.
- Potwierdzenie spełnienia warunków uruchomienia następuje poprzez przedstawienie Bankowi odpowiednich dokumentów.
4. W wypadku niespełnienia przez Kredytobiorcę w ciągu trzech miesięcy od daty zawarcia umowy warunków, od których umowa uzależnia uruchomienie kredytu, Bank może od niej odstąpić albo dokonać jej wypowiedzenia, nawet, jeśli warunki zostałyby spełnione po tym terminie. Oświadczenie o odstąpieniu od umowy może zostać złożone przez Bank w terminie roku od daty zawarcia umowy i jest natychmiast skuteczne.
  5. Kredytobiorca zobowiązuje się do złożenia w terminie trzech miesięcy - o ile umowa nie stanowi inaczej - od daty zawarcia umowy dyspozycji uruchomienia kredytu obrotowego lub nieodnawialnego w części albo w całości. W wypadku nieuruchomienia w tym terminie kredytu nawet w części Bank może obniżyć kwotę kredytu o niewykorzystaną część.
  6. Uruchomienie kredytu przez Bank winno nastąpić w ciągu 3 dni roboczych od dnia spełnienia wszystkich warunków, od których udostępnienie kredytu oraz uruchomienie kredytu zostało uzależnione. Jeżeli do uruchomienia kredytu wymagane jest także złożenie dyspozycji przez Kredytobiorcę, termin ten liczy się od dnia otrzymania takiej dyspozycji przez Bank i spełnienia pozostałych warunków uruchomienia, w zależności od tego, co nastąpi później.
  7. Uruchomienie kredytu inwestycyjnego lub jego części następuje na podstawie dyspozycji uruchomienia składanej przez Kredytobiorcę albo bez takiej dyspozycji, jeżeli umowa tak przewiduje. Do dyspozycji Kredytobiorca dołącza dokumenty płatnicze (faktury, rachunki, itp.), określające rachunek bankowy, na który Bank dokonuje przelewu w ciężar kredytu - w przypadku refinansowania kosztów inwestycji jest to rachunek bieżący Kredytobiorcy w Banku - oraz dokumenty potwierdzające, iż kredyt zostanie uruchomiony na cel zgodny z celem kredytu określonym w umowie. Bank samodzielnie dokonuje oceny czy płatność jest zgodna z celem kredytu. Uruchomienie kredytu zostanie dokonane w wysokości kwot netto (tj. bez podatku VAT) lub brutto w przypadku gdy Kredytobiorca nie jest płatnikiem podatku VAT, wskazanych w dokumentach płatniczych złożonych przez Kredytobiorcę, chyba, że umowa stanowi inaczej.
  8. Uruchomienie kredytu, mimo niespełnienia przez Kredytobiorcę wszystkich warunków, od których uruchomienie było uzależnione, nie zwalnia Kredytobiorcy od ich niezwłocznego spełnienia.
  9. Jeżeli kredyt został udostępniony w transzach, uruchomienie kolejnych kredytów będzie dokonywane po spełnieniu dodatkowo warunków określonych w umowie dla uruchomienia poszczególnych transz.
  10. Bank może odmówić uruchomienia kredytu (albo transzy kredytu), w tym wystawienia gwarancji lub akredytywy, w następujących przypadkach:
    - a) niedotrzymanie przez Kredytobiorcę warunków udzielenia kredytu; lub
    - b) utrata przez Kredytobiorcę zdolności kredytowej; lub
    - c) udzielenia Bankowi przez Kredytobiorcę nieprawdziwych lub niepełnych informacji mających wpływ na ocenę jego zdolności kredytowej, lub
    - d) uruchomienie kredytu doprowadziłoby do naruszenia wskaźników finansowych określonych w umowie, lub
    - e) po podjęciu przez Bank decyzji kredytowej okazało się, że Kredytobiorca nie wykonuje należycie swoich zobowiązań wobec Banku wynikających z innych tytułów niż umowa, na podstawie której kredyt ma zostać uruchomiony, lub
    - f) pozyskanie przez Bank na międzybankowym rynku finansowym kwoty w wysokości i walucie niezbędnej do uruchomienia kredytu lub transzy kredytu na dany okres nie jest możliwe lub nie jest możliwe w czasie umożliwiającym uruchomienie kredytu lub transzy kredytu zgodnie z umową, lub
    - g) w przypadku określonym w §19 ust. 2 Regulaminu.
  11. Wskutek uruchomienia kredytu Bank oddaje do dyspozycji Kredytobiorcy środki kredytowe w walucie kredytu. W przypadku powstania zmian sytuacji ekonomicznej, które istotnie wpływają na ryzyko Banku wynikające z udzielenia kredytu w danej walucie obcej lub w przypadku istotnego ograniczenia dostępności danej waluty obcej, Bank jest uprawniony do zmiany danej waluty obcej jako waluty kredytu na złote. Zmiana taka następuje na podstawie oświadczenia Banku skierowanego do Kredytobiorcy w formie pisemnej lub z podpisem elektronicznym. Zmiana waluty jest skuteczna, jeśli Kredytobiorca nie dokona rezygnacji z kredytu dotąd nieuruchomionego, którego waluta ma ulec zmianie. Oświadczenie o rezygnacji z nieuruchomionego kredytu może być dokonane w okresie 30 dni od dnia otrzymania oświadczenia Banku o zmianie waluty kredytu. Bank jest zobowiązany do zwrotu Kredytobiorcy prowizji i opłat naliczanych od kwoty kredytu, co do której została złożona przez Kredytobiorcę skutecznie rezygnacja.
  12. Jeśli Kredytobiorca złoży dyspozycję przekazania środków z uruchomionego kredytu w innej walucie niż waluta kredytu, Bank dokona przewalutowania, jeśli ta inna waluta jest aktualnie dostępna w Banku. W przypadku braku dostępności danej waluty w Banku dyspozycję przewalutowania uznaje się za niezłożoną, a Bank niezwłocznie poinformuje Kredytobiorcę o braku możliwości dokonania przewalutowania.
  13. Środki z uruchamianego kredytu obrotowego przekazywane są na bieżący rachunek Kredytobiorcy w Banku lub na inny rachunek wskazany przez Kredytobiorcę. Uruchomienie następuje na podstawie dyspozycji uruchomienia kredytu, zgodnie z warunkami określonymi w umowie i dyspozycji. W przypadku, gdy waluta, w jakiej kredyt jest uruchamiany jest inna niż waluta rachunku bieżącego, na jaki ma być on przekazany, przekazanie środków z uruchamianego kredytu następuje po przewalutowaniu.
  14. W celu zaspokojenia wymagalnej wierzytelności Banku wobec Kredytobiorcy z tytułu zawartej z Bankiem umowy mającej za przedmiot instrument pochodny, Bank z udostępnionego, lecz nieuruchomionego w całości lub części kredytu ma prawo, niezależnie od odmiennej dyspozycji Kredytobiorcy i niezależnie od spełnienia przez Kredytobiorcę wszystkich warunków, od których uruchomienie kredytu było uzależnione, uruchomić kwotę kredytu równą kwocie takiej wymagalnej wierzytelności Banku i zaliczyć ją na poczet jej spłaty. Jeśli waluta kredytu jest inna niż waluta spłacanej wierzytelności, Bank dokonuje wówczas przewalutowania odpowiedniej kwoty kredytu na walutę tej wierzytelności.
  15. W przypadku, gdy Kredytobiorca:
    - a) nie wykonał zobowiązania do ustanowienia na rzecz Banku wymaganego na podstawie odrębnej umowy zabezpieczenia niewymagalnej lub warunkowej wierzytelności Banku z tytułu transakcji dotyczącej instrumentu pochodnego, lub
    - b) nie ustanowił wymaganego przez Bank zabezpieczenia stosownie do §18 ust. 5 Regulaminu,Bank z udostępnionego, lecz nieuruchomionego w całości lub części kredytu ma prawo, niezależnie od odmiennej dyspozycji Kredytobiorcy i niezależnie od spełnienia przez Kredytobiorcę wszystkich warunków, od których uruchomienie kredytu było uzależnione, samodzielnie uruchomić kwotę kredytu równą kwocie do zapłaty której byłoby zobowiązany Kredytobiorca z tytułu ustanowienia zabezpieczenia transakcji dotyczących instrumentów pochodnych, zgodnie z dokonaną przez Bank wyceną zobowiązań Kredytobiorcy wobec Banku z tytułu tych transakcji, wykonaną tak jak gdyby termin płatności takiej kwoty przypadał w dniu wyceny dokonanej przez Bank.
Kwota uruchomionego w powyższy sposób kredytu zostanie pobrana przez Bank tytułem ustanowienia przez Kredytobiorcę wymaganego przez Bank zabezpieczenia, na zasadach określonych w odrębnej umowie zabezpieczenia. Jeśli waluta kredytu jest inna niż waluta wymaganego przez Bank zabezpieczenia, Bank dokonuje wówczas przewalutowania odpowiedniej kwoty kredytu na walutę zabezpieczenia.
  16. Stosowane przez Bank kursy kupna i sprzedaży walut obcych, zwane dalej „Kursami walut”, ustalane są przez Bank w oparciu o:
    - a) średnie rynkowe kursy poszczególnych walut obcych obowiązujące na międzybankowym rynku walutowym publikowane w serwisie informacyjnym Thomson Reuters, zwane dalej „Średnimi rynkowymi kursami walut”, oraz
    - b) ustalone w Banku spready walutowe, zgodnie z zasadami określonymi poniżej.
  17. W przypadku niepublikowania Średniego rynkowego kursu waluty w serwisie informacyjnym, o którym mowa powyżej, Bank ustala Kursy walut w oparciu o dane dotyczące Średniego rynkowego kursu waluty publikowane w innym serwisie informacyjnym lub transakcyjnym. W takim

przypadku w Tabeli kursów walut Banku zamieszcza się informację, z jakiego serwisu zaczerpnięte zostały dane dotyczące Średnich rynkowych kursów walut, w oparciu, o które ustalono Kursy walut.

18. Kursy walut ustalane są w Banku z zachowaniem następujących zasad:

- a) kurs sprzedaży waluty obcej, zwany dalej „Kursem sprzedaży”, ustalany jest jako Średni rynkowy kurs waluty powiększony o spread walutowy ustalony dla sprzedaży waluty, zwany dalej „Spreadem walutowym sprzedaży”, który obliczany jest w następujący sposób:

$$\text{Spread walutowy sprzedaży} = \text{Średni rynkowy kurs waluty} \times \text{współczynnik korygujący sprzedaży},$$

- b) kurs kupna waluty obcej, zwany dalej „Kursem kupna”, ustalany jest jako Średni rynkowy kurs waluty pomniejszony o spread walutowy ustalony dla kupna waluty, zwany dalej „Spreadem walutowym kupna”, który obliczany jest w następujący sposób:

$$\text{Spread walutowy kupna} = \text{Średni rynkowy kurs waluty} \times \text{współczynnik korygujący kupna}.$$

19. Różnica pomiędzy, obliczonymi zgodnie z zasadami określonymi powyżej, Kursem sprzedaży, a Kursem kupna danej waluty stanowi Spread walutowy, będący sumą Spreadu walutowego sprzedaży i Spreadu walutowego kupna.
20. Bank ustala wartość współczynnika korygującego kupna oraz współczynnika korygującego sprzedaży w zależności od zmienności kursów na rynku międzybankowym, płynności poszczególnych walut oraz konkurencyjności oferowanych klientom Kursów walut, przy czym wysokość ustalonych przy zastosowaniu tych współczynników:
- a) Spreadu walutowego sprzedaży lub Spreadu walutowego kupna nie może być wyższa niż 5% Średniego rynkowego kursu waluty, natomiast
- b) Spreadu walutowego nie może być większa niż 10% Średniego rynkowego kursu waluty, z zastrzeżeniem, iż wysokość tych współczynników może ulec zmianie nie częściej niż raz w miesiącu kalendarzowym.
21. Informacja o wysokości współczynnika korygującego sprzedaży i współczynnika korygującego kupna publikowana jest w formie komunikatu dostępnego w oddziałach Banku oraz na stronie internetowej Banku - <https://www.bnpparibas.pl>.
22. Kursy walut obowiązujące w Banku publikowane są w Tabeli kursów walut Banku, która obowiązuje od dnia i godziny w niej oznaczonych do chwili, od której obowiązuje kolejna Tabela kursów walut Banku. Kursy walut mogą się zmieniać w ciągu dnia, w którym są ustalane.
23. Każdego dnia roboczego sporządza się dwie Tabele kursów walut Banku:
- a) pierwszą, obowiązującą od godz. 8.45, oraz
- b) ostatnią, obowiązującą od godz. 16.15.
24. Niezależnie od godzin określonych w ust. 23, Bank może sporządzić nową Tabelę kursów walut Banku, jeśli w okresie pomiędzy tymi godzinami nastąpiła - w odniesieniu do co najmniej jednej waluty wymienionej w Tabeli kursów walut Banku - zmiana Średniego rynkowego kursu waluty o co najmniej połowę wartości Spreadu walutowego sprzedaży lub Spreadu walutowego kupna w odniesieniu do obowiązującej tabeli.
25. Tabela kursów walut Banku zawiera Kursy walut ustalone w oparciu o Średnie rynkowe kursy walut obowiązujące na międzybankowym rynku walutowym na 15 minut przed wskazaną w tabeli godziną, od której dana tabela obowiązuje.
26. Aktualne Tabele kursów walut Banku dostępne są w oddziałach Banku, w systemie bankowości internetowej oraz publikowane są na stronie internetowej Banku - <https://www.bnpparibas.pl>.
27. Zasady i terminy ustalania Kursów walut mogą ulec zmianie w przypadku:
- a) wprowadzenia nowych lub zmiany powszechnie obowiązujących przepisów prawa dotyczących ustalania kursów lub spreadów walutowych przez banki, jeżeli pociąga to za sobą konieczność wprowadzenia w Banku tego rodzaju zmian,
- b) wydania przez organy nadzoru bankowego, organy powołane do ochrony praw konsumentów i konkurencji, lub przez inne uprawnione organy decyzji lub rekomendacji, w zakresie w jakim dokonywane zmiany obejmują dostosowanie przyjętych w Banku w tym zakresie rozwiązań do tych decyzji lub rekomendacji,
28. Wypłata kredytu nie jest dokonywana z wykorzystaniem mechanizmu płatności podzielonej, o którym mowa w art. 108a ustawy z dnia 11 marca 2004r. o podatku od towarów i usług.
29. Niezależnie od postanowień umowy i Regulaminu Bank dopuszcza możliwość składania przez Kredytobiorców (którzy posiadają dostęp w Banku do systemu bankowości internetowej) poleceń wypłaty z Kredytu za pośrednictwem systemu bankowości internetowej. Polecenia wypłaty z Kredytu mogą być składane w imieniu Kredytobiorcy przez każdą osobę, którą Kredytobiorca umocował w systemie bankowości internetowej do składania takich poleceń (na zasadach ustalonych w tym systemie).
30. Kredytobiorca może w dyspozycji uruchomienia kredytu zaznaczyć opcję wypłaty kredytu w celu dokonania płatności za fakturę VAT wystawioną Kredytobiorcy, w mechanizmie podzielonej płatności (split payment). Aby skorzystać z takiej opcji Kredytobiorca musi wcześniej otworzyć w Banku rachunek split payment. Rachunek split payment będzie cały czas zablokowany, co oznacza brak możliwości dokonywania innych płatności w ciężar tego rachunku lub uznawania go innymi płatnościami. Do rachunku split payment zostanie otwarty rachunek VAT, który nie będzie powiązany z żadnym innym rachunkiem prowadzonym przez Bank na rzecz Kredytobiorcy. W takiej sytuacji dyspozycja uruchomienia kredytu będzie stanowiła jednocześnie zlecenie płatnicze Kredytobiorcy o treści określonej w załączniku do tej dyspozycji.

§9 Oprocentowanie kredytu

1. Odsetki od kredytu ustala się za rzeczywistą liczbę dni od dnia uruchomienia kredytu (transzy kredytu) włącznie do dnia poprzedzającego spłatę kredytu. Odsetki ustala się od kwoty wykorzystanego kredytu.
2. Odsetki od kredytu ustala się przy zastosowaniu stałej lub zmiennej stopy oprocentowania. Możliwe jest zawarcie umowy określającej maksymalną stopę bazową. W związku z zawarciem takiej umowy, udostępnienie kredytu powoduje powstanie możliwości stosowania maksymalnej stopy bazowej od momentu udostępnienia kredytu. Podpisanie zmiany do umowy (aneksu do umowy) przewidującej wprowadzenie maksymalnej stopy bazowej powoduje powstanie możliwości stosowania maksymalnej stopy bazowej począwszy od 14 dnia od podpisania zmiany do umowy (aneksu do umowy), przy czym jeżeli dzień ten przypada w dniu ustawowo wolnym od pracy rozpocznie stosowanie maksymalnej stopy bazowej nastąpi pierwszego dnia roboczego przypadającego po tym dniu. Postanowienia umowy w zakresie maksymalnej stopy bazowej przestają obowiązywać w przypadku wystąpienia sytuacji, o których mowa w ust. 12 pkt b) c) i d) poniżej lub w umowie.
3. Stała stopa oprocentowania nie może być zmieniona w okresie kredytowania, z zastrzeżeniem ust. 11 poniżej.
4. Zmienna stopa oprocentowania kredytu odpowiada zmiennej bazowej stopie oprocentowania określonej w umowie, powiększonej o liczbę punktów procentowych określoną w umowie („marżę”).
5. Zmiana wysokości zmiennej bazowej stopy oprocentowania nie stanowi zmiany umowy. Zmiana zmiennej bazowej stopy oprocentowania powoduje automatycznie odpowiednią zmianę zmiennej stopy oprocentowania kredytu.
6. Zmienną bazową stopą oprocentowania może być stawka LIBOR, EURIBOR lub WIBOR, stosownie do waluty kredytu.
7. Wysokość zmiennej bazowej stopy oprocentowania ustalana jest po raz pierwszy w dniu uruchomienia kredytu według stawki opublikowanej dwa dni robocze (ustalone według kraju miejsca jej publikacji) przed tym dniem.
8. Zmienna bazowa stopa oprocentowania będzie aktualizowana przez Bank po raz pierwszy:

- a) w dniu wymagalności odsetek przypadającym w miesiącu następującym po miesiącu, w którym nastąpiło pierwsze uruchomienie kredytu - gdy dzień ten jest inny niż dzień uruchomienia kredytu,
  - b) w dniu wymagalności odsetek przypadającym po upływie pierwszego okresu zmiennej bazowej stopy oprocentowania (1M, 3M, 6M, itp.) wskazanego w umowie i liczonego od dnia uruchomienia kredytu – gdy dzień wymagalności odsetek jest tożsamy z dniem uruchomienia kredytu.
9. Kolejne aktualizacje zmiennej bazowej stopy oprocentowania dokonywane będą przez Bank regularnie w okresach odpowiadających okresowi zmiennej bazowej stopy oprocentowania (1M, 3M, 6M, itp.) wskazanej w umowie i liczonych od dnia dokonania ostatniej aktualizacji.
10. Każda aktualizacja zmiennej bazowej stopy oprocentowania następuje według stawki opublikowanej dwa dni robocze (ustalone według kraju miejsca jej publikacji) przed dniem dokonania aktualizacji.
11. Stała stopa oprocentowania kredytu lub określona w umowie marża może ulec odpowiedniemu podwyższeniu w celu pokrycia zwiększonych kosztów ponoszonych przez Bank w związku z udzieleniem kredytu. Będzie to mogło mieć miejsce w przypadku, gdy w trakcie okresu kredytowania przepisy prawa wprowadzone po zawarciu umowy spowodują, że Bank stanie się zobowiązany do odprowadzania związanych z udzielonym kredytem rezerw, funduszy specjalnych, depozytów i innych podobnych opłat. Zamiast podwyższenia marży Bank może obciążyć Kredytobiorcę dodatkową prowizją lub opłatą z tego tytułu.
12. Jeżeli:
- a) umowa nie określa stopy oprocentowania, lub
  - b) zmienna bazowa stopa oprocentowania, właściwa ze względu na walutę kredytu lub transzy kredytu, nie jest publikowana, lub
  - c) faktyczny koszt finansowania przez Bank odpowiedniej kwoty na międzybankowym rynku finansowym jest wyższy niż wysokość publikowanej zmiennej bazowej stopy oprocentowania, właściwej ze względu na walutę kredytu lub transzy kredytu, lub
  - d) określenie stopy oprocentowania nie jest możliwe z innych powodów,
- Bank samodzielnie ustali stopę oprocentowania będącą sumą marży Banku oraz odpowiedniej stawki oprocentowania ustalonej przez Bank w dobrej wierze na podstawie dostępnych i wiarygodnych źródeł, z uwzględnieniem kosztów pozyskania przez Bank niezbędnej kwoty na dany okres.
13. Wysokość stopy oprocentowania określana jest w stosunku rocznym. Odsetki za jeden dzień oblicza się dzieląc stopę procentową przez:
- 365 dni dla wszystkich kredytów z wyjątkiem:
    - a) kredytów spłacanych w równych ratach kapitałowo-odsetkowych,
    - b) kredytów udzielonych przed dniem 1.08.2016 roku innych niż kredyty w rachunku bieżącym,
  - 360 dni dla kredytów wymienionych w lit. a) i b).
14. Wysokość oprocentowania Kredytu nie może przekraczać wartości odsetek maksymalnych. W przypadku, gdy w danym okresie ustalona w sposób określony w umowie wysokość oprocentowania kredytu, jest wyższa od odsetek maksymalnych Bank pobiera za ten okres odsetki maksymalne.

§10 Karencja w spłacie kredytu

Jeżeli umowa przewiduje karencję w spłacie kredytu, to mają zastosowanie następujące postanowienia:

- a) Okres karencji liczony jest w miesiącach,
- b) Okres karencji liczy się od pierwszego dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym upłynął okres uruchomienia kredytu,
- c) Okres karencji nie wydłuża okresu kredytowania,
- d) Karencja w spłacie kredytu nie oznacza karencji w zapłacie innych wymagalnych należności Banku, w szczególności odsetek.

§11 Waluta spłacanych należności

1. Kredytobiorca zobowiązany jest do spłaty należności w walucie kredytu.
2. Spłata należności w walucie kredytu może być również poprzedzona dokonaniem przez Bank przewalutowaniem. Przewalutowanie następuje w szczególności w przypadku, gdy spłata kredytu w walucie obcej następuje w drodze obciążenia rachunku złotowego Kredytobiorcy, który został uzgodniony do spłaty.
3. Powyższe zasady mają odpowiednie zastosowanie również, gdy wykonanie zobowiązania Kredytobiorcy wobec Banku z tytułu umowy następuje w drodze dokonywanego przez Bank potrącenia tych zobowiązań z wierzytelnościami Kredytobiorcy wobec Banku.

§12 Spłata należności przed terminem

1. Kredytobiorca ma prawo dokonania wcześniejszej spłaty Kredytu lub jego części, uprzedzając Bank o takim zamiarze nie później niż na trzy dni robocze przed terminem planowanej wcześniejszej spłaty wskazanej w dyspozycji. Dyspozycja taka po rozliczeniu przez Bank wcześniejszej spłaty kredytu nie może być przez Kredytobiorcę odwołana. Jednocześnie z dokonywaniem wcześniejszej spłaty Kredytobiorca zapłaci Bankowi wszelkie należne z tytułu umowy (kredytu) odsetki, prowizje, opłaty i koszty.
2. Realizacja dyspozycji nastąpi najpóźniej trzeciego dnia roboczego po dniu jej złożenia i będzie dokonana z datą wcześniejszej spłaty wskazaną w dyspozycji spłaty, o ile w dacie realizacji dyspozycji przez Bank zapewnione zostaną środki na dokonanie wcześniejszej spłaty w pełnej kwocie wskazanej w dyspozycji. Data wcześniejszej spłaty wskazana w dyspozycji nie może być wcześniejsza niż data złożenia dyspozycji. W przypadku braku środków na dokonanie spłaty w pełnej kwocie wskazanej w dyspozycji, dyspozycja ta może być zrealizowana w terminie późniejszym, po zapewnieniu środków pozwalających na dokonanie wcześniejszej spłaty w pełnej kwocie wynikającej z dyspozycji, jednak nie później niż 30 dnia roboczego od dnia jej złożenia. W tym przypadku wcześniejsza spłata zostanie dokonana z datą zapewnienia przez Kredytobiorcę środków pozwalających na dokonanie wcześniejszej spłaty w pełnej kwocie wynikającej z dyspozycji.
3. Bank zaliczy wpłacaną kwotę w pierwszej kolejności na poczet najwcześniejszych wymagalnych należności z tytułu kredytu.
4. W przypadku braku możliwości pokrycia przez Bank prowizji z tytułu przedterminowej spłaty ze środków pieniężnych znajdujących się na rachunku bankowym Kredytobiorcy, Bank jest uprawniony do pobrania kwoty prowizji z kwoty przedterminowej spłaty, która ulega w ten sposób odpowiedniemu obniżeniu. Bank jest upoważniony również zaliczyć kwotę przedterminowej spłaty, w całości lub w części, na poczet swoich wierzytelności wobec Kredytobiorcy wymagalnych w dniu złożenia dyspozycji, wynikających z innego tytułu niż umowa.
5. Niezależnie od postanowień umowy i Regulaminu Bank dopuszcza możliwość składania przez Kredytobiorców (którzy posiadają dostęp w Banku do systemu bankowości internetowej) poleceń przedterminowej spłaty z kredytu za pośrednictwem systemu bankowości internetowej. Polecenia przedterminowej spłaty kredytu mogą być składane w imieniu Kredytobiorcy przez każdą osobę, którą Kredytobiorca umocował w systemie bankowości internetowej do składania takich poleceń (na zasadach ustalonych w tym systemie).

§13 Sposób spłaty należności

1. Spłata należności musi być dokonana najpóźniej w dacie ich wymagalności (płatności) i następuje na rachunek bankowy wskazany w umowie.
2. W przypadku gdy kwota kredytu ma być spłacana w równych ratach a nie jest ona podzielna na równe raty, wysokość rat zostanie zaokrąglona w dół w zależności od waluty kredytu do pełnych złotych albo odpowiednio innej waluty, a ostatnia rata (wyrównująca) będzie stanowić różnicę pomiędzy uruchomioną kwotą kredytu a sumą pozostałych rat.

3. Spłata należności dokonywana jest poprzez obciążenie przez Bank rachunku Kredytobiorcy w Banku do wysokości dostępnego salda w dniu wymagalności należności. Obciążenie rachunku dokonywane jest bez potrzeby odrębnej dyspozycji Kredytobiorcy. Kredytobiorca jest zobowiązany zapewnić na rachunku środki pieniężne niezbędne do dokonania spłaty należności.
4. W przypadku, gdy spłata należności ma nastąpić na rachunek kredytowy Banku (wewnętrzne konto Banku), środki pieniężne przeznaczone na ich spłatę winny znaleźć się na tym rachunku najpóźniej w dniu wymagalności należności.
5. Bank może w każdej chwili wskazać Kredytobiorcy inny niż określony w umowie rachunek, na który winna być dokonywana przez Kredytobiorcę spłata należności. Zmiana taka dokonywana jest samym oświadczeniem Banku i nie wymaga podpisywania zmiany do umowy (aneksu do umowy).
6. W przypadku zaistnienia przesłanek do zwrotu dopłat Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (dalej „ARiMR”) określonych w umowie kredytu preferencyjnego, w której jest odesłanie/ do której miały zastosowanie Ogólne Warunki Kredytowania Preferencyjnego, o których mowa w §1 ust. 4, Bank egzekwuje należności we własnym imieniu i na rzecz ARiMR. Zwrot należności, obejmuje kwotę równą dotychczas przekazanym dopłatom wraz z odsetkami w wysokości jak dla zaległości podatkowych, naliczonymi od dnia przekazania przez ARiMR dopłat do Banku, do dnia ich zwrotu na rachunek ARiMR. Uzyskane środki w drodze postępowania egzekucyjnego lub upadłościowego, bądź dobrowolnej spłaty przez Kredytobiorcę, Bank w terminie 4 dni roboczych, przeznaczają na zwrot pobranych dopłat wraz z należnymi odsetkami w wysokości proporcjonalnej do odzyskanych należności. Proporcję pomiędzy wierzytelnościami Banku i ARiMR ustala się na dzień wszczęcia postępowania egzekucyjnego, upadłościowego, bądź dobrowolnej spłaty przez Kredytobiorcę, poprzez porównanie stanu zadłużenia Kredytobiorcy z tytułu kapitału i kwoty przekazanych przez Agencję dopłat.

§14 Niespłacenie należności w terminie

1. W razie niespłacenia należności do godziny 14.00 czasu warszawskiego w dniu wymagalności, stają się one zadłużeniem przeterminowanym.
2. W celu spłaty zadłużenia przeterminowanego Bank jest upoważniony do obciążenia każdego rachunku prowadzonego przez Bank, którego posiadaczem jest Kredytobiorca, bez potrzeby odrębnej dyspozycji Kredytobiorcy. W sytuacji, gdy w celu spłaty zadłużenia przeterminowanego obciążany jest przez Bank rachunek Kredytobiorcy prowadzony w innej walucie niż waluta spłaty należności, Bank dokonuje spłaty po przewalutowaniu.
3. W przypadku braku wystarczających na spłatę zadłużenia przeterminowanego środków na prowadzonych przez Bank rachunkach Kredytobiorcy, Bank jest upoważniony do obciążenia prowadzonych przez Bank rachunków poręczyciela kwotą przeterminowanego zadłużenia.
4. Od zadłużenia przeterminowanego Bank nalicza odsetki za opóźnienie w wysokości odsetek maksymalnych za opóźnienie określonych na podstawie art. 481 ustawy z 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny.
5. Jeżeli Kredytobiorca opóźnia się ze spłatą zobowiązania z tytułu udzielonego kredytu, Bank wzywa go do dokonania spłaty, informując o możliwości złożenia wniosku o restrukturyzację zadłużenia w trybie i na zasadach określonych w Prawie bankowym.
6. O opóźnieniu w spłacie kredytu Bank informuje Ustanawiającego zabezpieczenie w wybrany przez siebie sposób, w szczególności: w formie pisemnej, z podpisem elektronicznym, telefonicznie lub e-mailem.

§15 Kolejność zaliczania wymagalnych należności

1. Kredytobiorca jest zobowiązany do zapewnienia w terminach płatności środków pieniężnych na rachunku wskazanym w umowie na spłatę zobowiązań z tytułu umowy.
2. Jeżeli wysokość środków pieniężnych, o których mowa w ust. 1, nie wystarcza na zaspokojenie wierzytelności Banku z tytułu umowy, dokonywane spłaty należności zaliczane są w następującej kolejności:
  - a) koszty sądowe i egzekucyjne i inne obciążające Kredytobiorcę koszty i wydatki pokryte przez Bank,
  - b) prowizje i opłaty,
  - c) odsetki od zadłużenia przeterminowanego,
  - d) odsetki zapadłe niespłacone (odsetki zaległe),
  - e) kapitał przeterminowany,
  - f) odsetki umowne,
  - g) należność główna (kapitał).
3. Wskazana wyżej kolejność zaliczania dotyczy należności wynikających ze wszystkich umów łączących Bank i Kredytobiorcę i nie zmienia jej wskazanie, iż określona kwota przekazywana jest tytułem spłaty oznaczonej umowy.

§16 Przedłużenie kredytowania

1. Przedłużenie okresu kredytowania możliwe jest wyłącznie za zgodą Banku udzieloną w formie pisemnej lub z podpisem elektronicznym pod rygorem nieważności.
2. Przedłużenie okresu kredytowania nie stanowi zawarcia nowej umowy (odnowienia), lecz jest traktowane jako zmiana umowy, na podstawie której Bank udzielił kredytu. Udostępnienie kredytu na kolejny bieżący okres udostępniania kredytu następuje na zasadach opisanych w Regulaminie.

§17 Inne zobowiązania Kredytobiorcy

1. W okresie obowiązywania umowy Kredytobiorca nie może:
  - a) udzielać pełnomocnictw dla osób trzecich (z wyjątkiem pracowników Kredytobiorcy) do dysponowania jego rachunkami prowadzonymi przez Bank, dokonywać cesji praw z takich rachunków na osoby trzecie, zastawu na tych prawach albo innego ograniczenia w możliwości korzystania z rachunku na rzecz osób trzecich,
  - b) wykorzystać kredytu na inny cel niż wskazany w umowie,
  - c) ustanawiać zastawu, hipoteki (z zastrzeżeniem art. 72 ustawy o księgach wieczystych i hipotece oraz art. 311 kc) ani w jakikolwiek inny sposób obciążać jakiegokolwiek składnika swoich aktywów należących do niego lub nabywanych w przyszłości w związku z zobowiązaniami (własnymi bądź innych osób) wobec osób trzecich,
  - d) zbywać swoich aktywów, z wyłączeniem sprzedaży wykonywanej w zakresie bieżącej działalności przedsiębiorstwa Kredytobiorcy.
2. Kredytobiorca zobowiązuje się również:
  - a) posiadać w Banku swoje rachunki bieżące przez cały okres kredytowania i przeprowadzać przez te rachunki swoje rozliczenia,
  - b) prowadzić swoją działalność zgodnie z prawem, uzyskiwać wszelkie niezbędne zezwolenia, licencje i koncesje,
  - c) zgodnie z prawem prowadzić swoją księgowość i sprawozdawczość oraz zlecać, jeśli jest to wymagane przez prawo, badania swoich sprawozdań finansowych niezależnym rewidentom,
  - d) terminowo i należyście wykonywać swoje zobowiązania wobec Banku i zapewnić terminowe i właściwe wykonanie zobowiązań wobec Banku przez podmioty, w których Kredytobiorca ma udziały lub akcje zapewniające mu kontrolę nad takimi podmiotami lub nad którymi sprawuje kontrolę w inny sposób,
  - e) terminowo i należyście wywiązywać się ze swoich zobowiązań publicznoprawnych,
  - f) terminowo i należyście wywiązywać się ze swoich zobowiązań prywatnoprawnych,

- g) utrzymywać w stanie niepogorszonym swój majątek (za wyjątkiem pogorszenia wynikającego z normalnego zużycia na skutek zwykłego toku prowadzonej działalności gospodarczej) oraz utrzymywać w sposób nieprzerwany ubezpieczenie go w sposób odpowiedni do rodzaju prowadzonej działalności i ryzyk, na które ten majątek może być narażony, tak aby zapewnić ciągłość prowadzenia działalności gospodarczej oraz niezwłocznego zawiadomienia Banku o wszelkich szkodach powstałych w tym majątku przekraczających 5% jego wartości,
- h) zaciągając wobec osób trzecich zobowiązania o charakterze kredytowym ustanawiać zabezpieczenia ich wykonania wyłącznie pod warunkiem jednoczesnego ustanowienia na rzecz Banku, na zasadzie *pari passu*, takiego samego zabezpieczenia z tytułu każdego kredytu udzielonego przez Bank i pozostającego do spłaty, tak aby stopień zabezpieczenia Banku był co najmniej taki sam, jak ustanawianych zabezpieczeń na rzecz osób trzecich kredytujących Kredytobiorcę, w szczególności pod względem rodzaju, pierwszeństwa, wartości oraz jakości zabezpieczenia zobowiązań Kredytobiorcy wobec Banku z tytułu kredytu biorąc pod uwagę jego rodzaj, kwotę i okres, a w przypadku, gdyby ustanowienie takiego zabezpieczenia nie było możliwe, ustanowić zabezpieczenie lub dodatkowe zabezpieczenie na rzecz Banku w formie i wartości wymaganej przez Bank,
- i) nie dokonywać jakichkolwiek transakcji lub nie zawierać porozumień z innymi osobami, w tym z podmiotami powiązanymi, inaczej niż na warunkach rynkowych, chyba że Kredytobiorca może w sposób obiektywny uzasadnić odejście od warunków rynkowych i jeżeli nie spowoduje to negatywnych konsekwencji podatkowych dla Kredytobiorcy. Kredytobiorca zobowiązuje się nie dokonywać transakcji, w których świadczenia stron nie będą ekwiwalentne, w szczególności transakcji nieodpłatnych, darowizn,
- j) posiadać w całym okresie kredytowania aktualne obowiązkowe ubezpieczenia (dotyczy osoby fizycznej będącej rolnikiem):
  - (i) od odpowiedzialności cywilnej rolników (OC) z tytułu posiadania gospodarstwa rolnego, ze wskazaniem w polisie całkowitej powierzchni prowadzonego gospodarstwa rolnego (grunty własne i dzierżawione/użyczone) oraz ubezpieczeń budynków (własnych i wynajmowanych) wchodzących w skład gospodarstwa rolnego - określonych w ustawie z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczeń Komunikacyjnych (Dz. U. z 2018 r. poz. 473, z późn. zm.),
  - (ii) upraw, które w danym roku podlegają ubezpieczeniu obowiązkowemu, zgodnie z ustawą z dnia 7 lipca 2005 r. o ubezpieczeniach upraw rolnych i zwierząt gospodarskich (Dz. U. z 2017 r. poz. 2047, z późn. zm.).

§18 Zabezpieczenie kredytu – postanowienia ogólne

1. Kredytobiorca zobowiązany jest do ustanowienia niezwłocznie zabezpieczenia określonego w umowie.
2. Na żądanie Banku Kredytobiorca zobowiązany jest niezwłocznie do ustanowienia zabezpieczenia lub zabezpieczenia uzupełniającego, gdy:
  - a) zdolność kredytowa Klienta oceniana na podstawie dokumentów i informacji przedstawianych w czasie obowiązywania umowy uległa pogorszeniu lub gdy zaistniało zdarzenie, które stwarza zagrożenie dla ciągłości działalności operacyjnej, lub
  - b) nastąpiło zmniejszenie się wartości ustanowionych zabezpieczeń kredytu szacowanych tą samą metodą, jaka została użyta do pierwotnego ustalenia wartości zabezpieczenia lub inną metodą ustaloną przez Strony albo powstała groźba takiego zmniejszenia wartości, lub
  - c) ustanowione wcześniej zabezpieczenia kredytu przestały być skuteczne lub ich skuteczność została zakwestionowana przez Kredytobiorcę, osobę ustanawiającą zabezpieczenie lub osobą trzecią, lub
  - d) Bank stał się uprawniony do wypowiedzenia umowy.
3. W sytuacjach wyżej wskazanych, Bank z uwzględnieniem stanowiska i słuszych interesów Kredytobiorcy, określi rodzaj, sposób ustanowienia i warunki zabezpieczenia uzupełniającego.
4. Do czasu ustanowienia zabezpieczenia uzupełniającego Bank może wstrzymać możliwość wykorzystania przez Kredytobiorcę niewykorzystanej lub – w wypadku kredytu odnawialnego – spłaconej części kredytu.
5. W przypadku:
  - a) zaciągnięcia lub zamiaru zaciągnięcia przez Kredytobiorcę zobowiązania finansowego wobec osoby trzeciej (w tym również zawarcia transakcji dotyczących instrumentów pochodnych), lub
  - b) dokonania lub zamiaru dokonania przez Kredytobiorcę z osobą trzecią czynności skutkującej lub mogącej skutkować obciążeniem składników aktywów Kredytobiorcy w związku ze zobowiązaniami własnymi Kredytobiorcy lub zobowiązaniami osób trzecich, które w ocenie Banku może mieć negatywny wpływ na możliwość wykonania przez Kredytobiorcę zobowiązań wobec Banku z tytułu kredytu lub z tytułu zawartych z Bankiem transakcji dotyczących instrumentów pochodnych,
 Kredytobiorca zobowiązany będzie na żądanie Banku, niezwłocznie ustanowić na jego rzecz zabezpieczenie lub dodatkowe zabezpieczenie wierzytelności Banku z tytułu kredytu oraz z tytułu transakcji dotyczących instrumentów pochodnych. Forma i wartość takiego zabezpieczenia lub dodatkowego zabezpieczenia odpowiadały będą zwiększonemu w ocenie Banku ryzyku kredytowemu, które powstało z tego tytułu
6. Kredytobiorca zobowiązany jest podejmować działania wobec Ustanawiającego zabezpieczenie w celu zapewnienia wykonania przez Ustanawiającego obowiązków wynikających z umowy zabezpieczenia i zachowania wartości zabezpieczenia oraz niezwłocznie informować Bank o okolicznościach, które mogą powodować zmniejszenie dla Banku wartości przyjętych zabezpieczeń. Niewykonanie tych obowiązków przez Kredytobiorcę uprawnia Bank do żądania ustanowienia zabezpieczenia uzupełniającego.
7. Bank nie jest zobowiązany informować Ustanawiającego zabezpieczenie o okolicznościach związanych z wykonywaniem umowy, a w szczególności o zmianie umowy o udzielenie kredytu, o przedterminowej spłacie czy też o nieuruchomieniu kredytu. W sytuacji, gdy przepisy prawa zobowiązują Bank do informowania Ustanawiającego zabezpieczenie o określonych okolicznościach związanych z wykonywaniem umowy przez Kredytobiorcę. Bank poinformuje o tym w formie uzgodnionej z Ustanawiającym zabezpieczenie.
8. Bank jest upoważniony przez Kredytobiorcę do przekazywania Ustanawiającemu zabezpieczenie - na jego żądanie - umowy, informacji dotyczących stanu zadłużenia Kredytobiorcy i terminów spłaty należności. Bank nie ma obowiązku informować Kredytobiorcę o takim żądaniu Ustanawiającego zabezpieczenie.
9. Ustanawiający zabezpieczenie nie może zasłaniać się wobec Banku niezajomością treści zobowiązania Kredytobiorcy ani brakiem informacji o sytuacji majątkowej Kredytobiorcy oraz jego zdolności kredytowej.
10. Ustanawiający zabezpieczenie nie może żądać od Banku szczegółowych informacji dotyczących zabezpieczeń udzielonych przez inne osoby, w tym także przez Kredytobiorcę.
11. Koszty związane z:
  - a) ustanowieniem, zmianą, uzupełnieniem lub zachowaniem skuteczności (ważności) zabezpieczeń,
  - b) zarządzaniem, przechowywaniem lub strzeżeniem przedmiotu zabezpieczenia, oraz ze sposobem utrzymania zabezpieczenia,
  - c) zwolnieniem przedmiotu zabezpieczenia (w tym wykreśleniem zabezpieczenia), ponosi Kredytobiorca.
12. Bank zaspokaja się z zabezpieczeń w wybranej przez siebie kolejności z uwzględnieniem zasady współmierności stosowanych środków. Możliwość skorzystania przez Bank z zabezpieczenia nie jest uwarunkowana bezskutecznym dochodzeniem spłaty należności od Kredytobiorcy.
13. Bank jest upoważniony samodzielnie albo za pośrednictwem osób trzecich, do kontroli w każdej chwili stanu przedmiotu zabezpieczenia, a Kredytobiorca i Ustanawiający zabezpieczenie zobowiązani są taką kontrolę niezwłocznie Bankowi lub osobie trzeciej, umożliwić oraz dostarczyć wycenę (lub ponowną wycenę) wartości zabezpieczenia sporządzoną przez niezależnego rzeczoznawcę.

14. W przypadku gdy zabezpieczeniem spłaty kredytu jest przelew wierzytelności, a dłużnik przelanej wierzytelności, dokona na rzecz Banku płatności z tytułu wierzytelności z wykorzystaniem mechanizmu podzielonej płatności, o którym mowa w art. 108a ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług, Bank otrzymaną na rachunek VAT Banku powiązany z rachunkiem, wskazanym dłużnikowi przelanej wierzytelności jako rachunek do spłaty, kwotę odpowiadającą całości albo części podatku VAT wynikającą z faktury przekaże na rachunek VAT powiązany z rachunkiem bieżącym Kredytobiorcy/cedenta prowadzonym przez Bank lub inny wskazany przez Kredytobiorcę/cedenta. Kwota, dokonanej przez dłużnika przelanej wierzytelności na rzecz Banku, płatności z tytułu wierzytelności z wykorzystaniem mechanizmu podzielonej płatności, w części obejmującej podatek VAT, nie będzie uwzględniana przy wyliczaniu maksymalnej łącznej kwoty wierzytelności, która została lub powinna zostać przelana na Bank na podstawie umowy przelewu wierzytelności.
15. Ustanawiający zabezpieczenie w postaci cesji zobowiązuje się i zapewnia Bank, że w okresie obowiązywania umowy cesji jego rachunek, będzie znajdował się w wykazie.
16. W przypadku gdy rachunek Ustanawiającego zabezpieczenie w postaci cesji nie będzie znajdował się w wykazie, Bank ma prawo wstrzymać się z przekazaniem Ustanawiającemu zabezpieczenie kwot, o których mowa, do czasu ujawnienia jego rachunku w wykazie zgodnie z obowiązującymi przepisami w tym zakresie.
17. Postanowienia ust. 15-16 nie będą mieć zastosowania w przypadku gdy Ustanawiający zabezpieczenie w postaci cesji wykaże Bankowi, że zgodnie z obowiązującymi przepisami ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług nie będzie zobowiązany do zgłaszania swojego rachunku do wykazu.

§19 Rozwiązanie umowy wskutek wypowiedzenia kredytu i przypadki naruszenia

1. Bank jest uprawniony do wypowiedzenia umowy o udzielenie kredytu (w całości lub w części) zgodnie z odnoszącymi się do umowy przepisami Prawa bankowego tj. w przypadku niedotrzymania przez Kredytobiorcę warunków udzielenia kredytu lub w przypadku utraty zdolności kredytowej. W przypadku spełnienia się przesłanek do wypowiedzenia umowy o udzielenie kredytu Bank może również obniżyć kwotę przyznanego kredytu lub jego poszczególnych transz (w całości lub w części) lub podwyższyć marżę o maksymalnie 5 punktów procentowych, (jednak maksymalnie o tyle, aby łączna stawka odsetek umownych nie przewyższała stawki odsetek maksymalnych) lub podwyższyć prowizję z tytułu nowych gwarancji/akredytyw oraz/lub przysła prowizję z tytułu już wystawionych gwarancji/otwartych akredytyw, od kolejnego okresu rozliczeniowego do wysokości nie większej niż dwukrotność ich dotychczasowej stawki.
2. Naruszenie warunków udzielenia kredytu stanowi również:
  - a) złożenie przez Kredytobiorcę nieprawdziwych lub niepełnych informacji przy zawieraniu umowy, złożenie nieprawdziwych lub niepełnych informacji wymaganych od Kredytobiorcy zgodnie z § 3, 4, 17 i 18 Regulaminu, przedstawienie sfałszowanych lub poświadczających nieprawdę dokumentów lub w inny sposób wprowadzenie Banku w błąd przy zawieraniu umowy kredytu i w trakcie jej wykonywania,
  - b) istotna zmiana struktury właścicielskiej lub kapitałowej Kredytobiorcy bez uprzedniej zgody Banku (udzielonej w formie pisemnej lub z podpisem elektronicznym), przy czym za istotną zmianę uznaje się:
    - (i) utratę kontroli (powyżej 50% akcji (udziałów)) przez skład akcjonariuszy (udziałowców) istniejący na chwilę zawarcia umowy lub utratę przez nich uprawnień w zakresie wyboru większości składu organów zarządzających lub nadzorczych,
    - (ii) zmianę, która powoduje utratę kontroli przez podmiot posiadający na dzień zawarcia umowy status jednostki sprawującej kontrolę nad Kredytobiorcą gdzie, sprawowanie kontroli oznacza, że podmiot kontrolujący, bezpośrednio lub pośrednio:
      - posiada większość ogólnej liczby głosów w organie stanowiącym Kredytobiorcy, także na podstawie porozumień z innymi uprawnionymi do głosu bądź
      - posiada prawo do powoływania albo odwoływania większości członków organów zarządzających lub nadzorczych Kredytobiorcy, bądź
      - jest uprawniony do kierowania polityką finansową i operacyjną Kredytobiorcy w sposób samodzielny lub przez wyznaczone przez siebie osoby lub jednostki na podstawie umowy zawartej z innymi uprawnionymi do głosu,
  - c) ograniczenie lub zaniechanie działalności zadeklarowanej Bankowi jako przedmiot podstawowej działalności w momencie udzielania kredytu lub przeniesienie jego siedziby poza granicę Rzeczypospolitej Polskiej bez uprzedniej zgody Banku (udzielonej w formie pisemnej lub z podpisem elektronicznym),
  - d) dokonanie połączenia z innym podmiotem, podziału lub przeniesienia przedsiębiorstwa Kredytobiorcy na jakikolwiek podmiot pod jakimkolwiek tytułem bez uprzedniej zgody Banku (udzielonej w formie pisemnej lub z podpisem elektronicznym),
  - e) obciążenie lub zbycie bez uprzedniej zgody Banku (udzielonej w formie pisemnej lub z podpisem elektronicznym) nieruchomości obciążonej na rzecz Banku hipoteką,
  - f) wypowiedzenie (lub inny sposób jednostronnego przedterminowego rozwiązania), jednostronne obniżenie kredytu lub odmowa uruchomienia kredytu przez jakąkolwiek instytucję finansową (w tym Bank) zawartej z Kredytobiorcą umowy kredytu, pożyczki lub innej umowy skutkującej ryzykiem kredytowym (w tym w szczególności umowy faktoringu lub leasingu), powyższe dotyczy także spółki dominującej (w rozumieniu ustawy z dnia 15 września 2000 r. Kodeks spółek handlowych) wobec Kredytobiorcy oraz spółki, w stosunku do której Kredytobiorca jest spółką dominującą (w rozumieniu ustawy z dnia 15 września 2000 r. Kodeks spółek handlowych),
  - g) zawieszenie przez Kredytobiorcę spłaty całości lub części swojego zadłużenia, ogłoszenie takiego zamiaru lub przyznanie, że jest niezdolny do zapłaty swoich długów w terminie ich wymagalności, lub rozpoczęcie z powodu trudności finansowych negocjacji z jednym lub kilkoma wierzycielami w celu refinansowania lub restrukturyzacji swojego zadłużenia finansowego,
  - h) naruszenie przez Kredytobiorcę przepisów prawa związanych z przeciwdziałaniem praniu pieniędzy, finansowaniem terroryzmu, przestrzeganiem przepisów sankcyjnych lub sankcji, które Bank jest zobowiązany stosować jako członek grupy kapitałowej BNP Paribas lub powzięcie przez Bank wiarygodnej informacji o wykorzystywaniu przez Kredytobiorcę działalności Banku do dokonywania działań przestępczych lub mających związek z działaniami przestępczymi,
  - i) utrata prawa do całości lub części dofinansowania do inwestycji będącej przedmiotem kredytowania, w sytuacji, gdy zgodnie z postanowieniami umowy dofinansowanie to miało być przeznaczone na spłatę kredytu,
  - j) wystąpienie innego zdarzenia, które w uzasadnionej ocenie Banku może mieć istotny negatywny wpływ na sytuację finansową, majątkową lub prawną Kredytobiorcy, w stopniu zagrażającym zdolności do należytego wykonania zobowiązań z jakiegokolwiek umowy zawartej z Bankiem.
3. W przypadku wypowiedzenia umowy Kredytobiorca traci możliwość wykorzystania niewykorzystanej części kredytu lub - w przypadku kredytu odnawialnego - spłaconej części kredytu, z chwilą doręczenia mu zawiadomienia o wypowiedzeniu.
4. W przypadku rozwiązania na skutek wypowiedzenia umowy linii gwarancji, umowy linii akredytyw, umowy wielocelowej linii kredytowej lub umowy wielocelowej linii kredytowej premium /premium bis albo braku spłaty wszystkich należności wynikających z takich umów w ostatnim dniu okresu kredytowania, wymagalne należności wyrażone w innych walutach niż waluta, w której wyrażona jest kwota limitu kredytowego, podlegają przewalutowaniu przez Bank na walutę, w której wyrażona jest kwota limitu kredytowego oraz zsumowaniu w jedną należność. Przewalutowanie i zsumowanie wymaganych należności następuje najpóźniej w dniu rozwiązania umów, należności z których podlegają przewalutowaniu.

§20 Doręczanie pism

1. Wszelkie pisma od Kredytobiorcy do Banku winny być adresowane na adres placówki Banku, która prowadzi rachunek bieżący Kredytobiorcy.

2. Posiadanie przez Kredytobiorcę w Banku rachunku bankowego z którym związana jest możliwość korzystania z elektronicznych kanałów dostępu (systemu bankowości internetowej) lub podanie Bankowi adresu e-mail jest równoznaczne z wyrażeniem przez Kredytobiorcę zgody na dostarczanie przez Bank korespondencji za pośrednictwem systemu bankowości internetowej lub na adres e-mail, w tym dotyczącej zmian Regulaminu i taryfy prowizji i opłat oraz innych produktów posiadanych przez Kredytobiorcę w Banku.
3. Korespondencję na adres e-mail, Bank ma prawo wysyłać w formie zabezpieczonej. W takim przypadku otworzyć i odczytać załącznik może jedynie osoba uprawniona do otrzymania hasła, która jest ustanawiana przez Kredytobiorcę jako osoba uprawniona do otrzymywania wyciągów z rachunku bieżącego Kredytobiorcy przekazywanych na adres e-mail.
4. Wszelka korespondencja wysłana przez Bank do Kredytobiorcy pocztą lub kurierem jest kierowana na ostatni podany przez niego adres do korespondencji albo adres siedziby, w przypadku, gdy Kredytobiorca nie podał adresu do korespondencji lub Bank otrzymał trzykrotny zwrot lub adresem korespondencji jest jednostka Banku.
5. Pisma uważa się za doręczone w następujących terminach:
  - a) doręczone osobiście lub przez posłańca – w dniu doręczenia,
  - b) doręczone mailem – w dniu wysłania e-maila,
  - c) doręczone za pośrednictwem elektronicznych kanałów dostępu/systemu bankowości internetowej – w chwili ich prawidłowego wprowadzenia do elektronicznego kanału dostępu/systemu bankowości internetowej,
  - d) doręczone listem poleconym lub listem poleconym z zwrotnym potwierdzeniem odbioru o ile Bank nie dysponuje dowodem doręczenia – po upływie 21 dni od daty jej wysłania na ostatni podany przez drugą stronę adres do korespondencji, chyba że druga strona wykaże, iż w tym terminie nie była w stanie zapoznać się z wysłanym pismem.

§21 Reklamacje

1. Kredytobiorca może składać w Banku reklamacje (zastrzeżenia) dotyczące usług świadczonych przez Bank.
2. Reklamacje mogą być składane w formie pisemnej – osobiście w placówce lub siedzibie Banku albo przesyłką pocztową na adres placówki lub siedziby Banku, ustnie – telefonicznie pod numerem infolinii +48 22 566 99 99 (opłata za połączenie według cennika operatora), albo osobiście do protokołu w placówce lub siedzibie Banku, drogą elektroniczną - systemami bankowości internetowej lub za pośrednictwem formularza reklamacyjnego na stronie internetowej Banku www.bnpparibas.pl. Szczegółowe dane teleadresowe placówek i siedziby Banku podawane są na stronie internetowej oraz w placówkach Banku.
3. Po złożeniu przez Kredytobiorcę reklamacji, Bank rozpatruje reklamację i udziela Kredytobiorcy odpowiedzi w postaci papierowej lub za pomocą innego trwałego nośnika informacji, przy czym udzielenie odpowiedzi Kredytobiorcy pocztą elektroniczną następuje na jego wniosek.
4. Rozpatrzenie i udzielenie odpowiedzi na reklamacje Kredytobiorcy przez Bank następuje niezwłocznie, nie później niż w terminie 30 dni od dnia otrzymania reklamacji. W szczególnie skomplikowanych przypadkach, uniemożliwiających rozpatrzenie reklamacji i udzielenie odpowiedzi w powyższym terminie, Bank w informacji przekazywanej Kredytobiorcy wyjaśnia przyczynę opóźnienia, wskazuje okoliczności wymagające ustalenia do rozpatrzenia sprawy oraz określa przewidywany termin rozpatrzenia reklamacji i udzielenia odpowiedzi, który nie może przekroczyć w przypadku Kredytobiorców, będących osobami fizycznymi 60 dni od dnia otrzymania reklamacji.

§22 Zmiana Regulaminu

1. Bank może z ważnych powodów wymienionych w ust. 2 w trybie określonym w ust. 4. zmienić Regulamin, z wyłączeniem postanowień indywidualnie uzgodnionych z Kredytobiorcą.
2. Ważnymi powodami zmiany Regulaminu są:
  - a) wprowadzenie nowych lub zmiana obowiązujących przepisów prawa, lub wydanie przez uprawnione organy państwowe lub unijne rekomendacji lub interpretacji w sprawie sposobu stosowania tych przepisów, jeżeli powoduje to konieczność dostosowania postanowień umowy do rozwiązań wynikających z wydawanych przepisów prawa, rekomendacji lub interpretacji,
  - b) zmiany funkcjonalności usług lub produktów bankowych, oferowanych przez Bank spowodowane zmianami infrastruktury informatycznej Banku, niepowodujące dodatkowych zobowiązań po stronie Kredytobiorcy, w zakresie w jakim powoduje to konieczność dostosowania postanowień umowy,
  - c) zmiany oferty Banku polegające na rozszerzeniu zakresu usług lub produktów, o ile zapewni to należyte wykonanie umowy oraz nie będzie to prowadziło do zwiększenia obciążeń finansowych Kredytobiorcy z tytułu umowy oraz nie będzie naruszało jego interesu,
  - d) wzrost kosztów związanych z umową wskutek wzrostu kosztów zewnętrznych Banku, w tym zmian cen energii, połączeń telekomunikacyjnych, usług pocztowych, opłat licencyjnych, rozliczeń międzybankowych, kosztów ubezpieczeń lub produktów komplementarnych, w zakresie w jakim koszty te wpływają na koszty usług świadczonych przez Bank.
3. Kredytobiorca w terminie 14 dni od otrzymania informacji o zmianie Regulaminu może wypowiedzieć umowę, z zachowaniem 30-dniowego terminu wypowiedzenia. Najpóźniej w ostatnim dniu okresu wypowiedzenia Kredytobiorca jest zobowiązany do spłaty w całości wszelkich należności wobec Banku z tytułu udzielonego kredytu. Jeśli wypowiedzenie umowy nie nastąpi uznaje się, że zmiany zostały zaakceptowane przez Kredytobiorcę i są wiążące.
4. Zawiadomienie o zakresie proponowanych zmian Regulaminu, Bank doręcza Kredytobiorcy w postaci elektronicznej lub w formie papierowej, zgodnie z zasadami określonymi w § 20 Regulaminu.

§23 Inne postanowienia

1. Zawarcie, zmiana oraz rozwiązanie umowy wymaga formy pisemnej lub z podpisem elektronicznym pod rygorem nieważności. Zawarcie, zmiana oraz rozwiązanie umów (dokumentów) zabezpieczeń wymaga zachowania formy pisemnej lub z podpisem elektronicznym pod rygorem nieważności. Podpis elektroniczny nie jest dopuszczalny dla weksla i hipoteki oraz gdy wymagana jest forma szczególna (np. akt notarialny zawierający oświadczenie o poddaniu się egzekucji w trybie art. 777 kodeksu postępowania cywilnego).
2. Prawem właściwym dla oceny powstałych pomiędzy Bankiem i Kredytobiorcą stosunków prawnych jest prawo polskie.
3. Wynikające z umowy wiarytelności wobec Banku nie mogą być przeniesione na osoby trzecie bez zgody Banku udzielonej w formie pisemnej lub z podpisem elektronicznym.
4. W przypadku nieważności lub nieskuteczności poszczególnych postanowień Regulaminu, umowy lub umowy zabezpieczeń, pozostałe postanowienia pozostają w mocy.
5. W przypadku, gdy Bank nie wykonuje któregośkolwiek ze swoich uprawnień wynikających z postanowień Regulaminu, umowy lub umowy zabezpieczeń nie oznacza to w żadnym przypadku zrzeczenia się przez Bank takich uprawnień.
6. Regulamin może być sporządzany i przekazywany również w wersji angielskojęzycznej i francuskojęzycznej. W przypadku jakichkolwiek różnic między wersjami, wersja polskojęzyczna ma znaczenie decydujące.
7. Bank oraz inne podmioty wchodzące w skład grupy kapitałowej BNP Paribas oferują swoje usługi na rynku międzynarodowym szerokiej rzeszy klientów. Z tego powodu możliwa jest sytuacja, że usługi takie świadczone będą na rzecz podmiotów występujących wobec Kredytobiorcy w pozycji partnerów lub konkurentów. Kredytobiorca przyjmuje powyższy fakt do wiadomości.

§24 Oświadczenia dotyczące ryzyka środowiskowego, społecznego i związanego z ładem korporacyjnym

1. Kredytobiorca niniejszym oświadcza, że zgodnie ze stanem jego wiedzy:
  - a) działalność Kredytobiorcy, na której finansowanie są przeznaczone środki z Kredytu, jest prowadzona zgodnie ze stosownymi regulacjami krajowymi i lokalnymi, przepisami obowiązującymi w Unii Europejskiej, konwencjami międzynarodowymi oraz umowami międzynarodowymi których stroną jest Polska, dotyczącymi kwestii środowiskowych, społecznych oraz związanych z ładem korporacyjnym w tym przepisów dotyczących ochrony środowiska, zatrudnienia, bezpieczeństwa i higieny pracy;
  - b) otrzymał i posiada aktualnie wszystkie niezbędne zezwolenia wymagane zgodnie z regulacjami dotyczącymi kwestii środowiskowych, społecznych oraz związanych z ładem korporacyjnym w związku z prowadzoną przez niego działalnością gospodarczą;
  - c) Kredytobiorca, ani jego działalność gospodarcza, operacyjna lub majątek trwały nie są przedmiotem sporu sądowego ani działań podjętych celem ochrony środowiska, zatrudnienia, bezpieczeństwa i higieny pracy oraz kwestii społecznych przez jakiegokolwiek organy władzy.
2. Kredytobiorca jest zobowiązany do poinformowania Banku o wszelkich poważnych zdarzeniach społecznych, środowiskowych i związanych z ładem korporacyjnym, a w szczególności takich jak:
  - a) śmiertelne wypadki pracowników, związane z działalnością Kredytobiorcy,
  - b) wszelkich przypadków wystąpienia szkody w środowisku w rozumieniu Ustawy o ochronie przyrody.
3. Bank ma prawo żądać przedstawienia dokumentów i informacji dotyczących zgodności z prawem dotyczącym kwestii środowiskowych, społecznych i związanych z ładem korporacyjnym, a także przeprowadzić kontrolę na miejscu w celu oceny działalności środowiskowej, społecznej i związanej z ładem korporacyjnym.
4. Bank oświadcza, że prowadzi swoją działalność w oparciu o wartości i wytyczne, które odzwierciedlają zobowiązania Banku w stosunku do praw człowieka, podstawowych wolności oraz środowiska naturalnego. Bank pragnie współpracować z klientami, których praktyki biznesowe i sposób zarządzania wykazują wysoki stopień odpowiedzialności w tym zakresie. Zasady te znajdują odzwierciedlenie w Zasadach odpowiedzialnego biznesu obowiązujących w grupie kapitałowej BNP Paribas, dostępnych pod następującym linkiem: <https://www.bnpparibas.pl/csr/strategia-csr>.
5. Bank oświadcza, a Kredytobiorca przyjmuje do wiadomości i zobowiązuje się tego przestrzegać, że z kredytu nie mogą być finansowane:
  - a) transakcje związane z:
    - (i) bronią kontrowersyjną (kontrowersyjne rodzaje broni niosące niekontrolowane skutki i powodujące niepotrzebne szkody i obrażenia, do których zalicza się w szczególności: broń kasetową, miny przeciwpiechotne, broń chemiczną, broń biologiczną, broń jądrową, amunicję ze zubożonym uranem),
    - (ii) produkcją, handlem lub stosowaniem pławnic o długości powyżej 2,5 km,
    - (iii) wytwarzaniem włókien azbestowych,
    - (iv) produkcją i sprzedażą produktów zawierających PCB (polichlorowane bifenyle),
    - (v) handlem zagrożonymi gatunkami roślin lub zwierząt objętych CITES i nieposiadających zezwolenia,
  - b) bezpośrednio lub pośrednio transakcje, projekty lub strony zaangażowane w stosowanie pracy przymusowej (w tym niewolniczej pracy lub pracy dzieci),
  - c) transakcje lub projekty, które mogą mieć trwałe, negatywny wpływ na środowisko naturalne.

§25 Regulacje dotyczące przepisów sankcyjnych

1. Kredytobiorca oświadcza i zapewnia Bank, że na dzień zawarcia umowy oraz na dzień złożenia każdego zlecenia:
  - a) Kredytobiorca, Ustanawiający zabezpieczenie oraz jego/ich podmioty zależne lub dominujące, jego/ich przedsięwzięcia, członkowie jego/ich organów, pozostają w zgodności z przepisami sankcyjnymi,
  - b) żaden z podmiotów wymienionych w punkcie a) powyżej:
    - (i) nie jest podmiotem objętym przepisami sankcyjnymi, ani nie uczestniczy w transakcji, przez którą może z dużym prawdopodobieństwem zostać uznany za podmiot objęty przepisami sankcyjnymi; lub
    - (ii) nie podlega ani nie uczestniczy w postępowaniu lub dochodzeniu prowadzonym przeciwko niemu/nim w związku z przepisami sankcyjnymi, ani nie był i nie jest zaangażowany w proceder obchodzenia lub unikania przepisów sankcyjnych,
    - (iii) nie posiada siedziby lub oddziału w kraju lub na terytorium, które (lub którego rząd) jest objęte przepisami sankcyjnymi zakazującymi utrzymywania relacji z tymi rządami, krajem lub terytorium.
2. Kredytobiorca zobowiązuje się dodatkowo, że do chwili całkowitej spłaty wszystkich należności Banku środki uzyskane z jakiegokolwiek produktu obciążonego ryzykiem nie będą ani bezpośrednio, ani pośrednio dostępne dla podmiotu objętego przepisami sankcyjnymi ani nie zostaną użyte do osiągnięcia korzyści przez podmiot objęty przepisami sankcyjnymi.
3. Bank nie ponosi odpowiedzialności za szkody powstałe z tytułu opóźnienia, odmowy realizacji, blokady lub zamrożenia zlecenia lub jakiegokolwiek płatności, braku zwrotu dokumentów lub innych działań wynikających z zastosowania przez Bank przepisów sankcyjnych.

Umowy o udzielenie kredytu i umowa o finansowanie**§1 Charakterystyka kredytu nieodnawialnego**

1. Kredyt nieodnawialny jest kredytem o ustalonym harmonogramie spłat.
2. Spłata kredytu nieodnawialnego w całości lub w części przed terminem nie daje Kredytobiorcy prawo do ponownego wykorzystania tego kredytu w zakresie spłaconej kwoty kredytu. Kwota kredytu, jaka została nieuruchomiona do dnia pierwszej spłaty kredytu nie może być już uruchomiona po tym terminie.
3. Kredyt nieodnawialny może być kredytem zarówno obrotowym, jak i kredytem inwestycyjnym.
4. Kredyt udzielony przez Bank jest kredytem nieodnawialnym, chyba, że co innego wynika z Regulaminu lub umowy.

§2 Charakterystyka kredytu odnawialnego

1. Spłata kredytu odnawialnego przed dniem zakończenia kredytowania upoważnia Kredytobiorcę do ponownego wykorzystania kredytu w granicach jego spłaty, jednakże do wysokości kwoty kredytu (limitu kredytu) i do dnia zakończenia bieżącego okresu udostępniania kredytu.
2. Spłata kredytu odnawialnego przed zakończeniem okresu kredytowania dokonywana jest na podstawie dyspozycji Kredytobiorcy i następuje w drodze obciążenia przez Bank rachunku Kredytobiorcy wskazanego w umowie.
3. Kredyt odnawialny jest uruchamiany i spłacany w minimalnej kwocie wskazanej w umowie. Spłata całości albo części kredytu nie może być dokonywana w dniu uruchomienia całości albo części kredytu.
4. Kredyt odnawialny jest kredytem obrotowym.

§3 Charakterystyka umowy linii gwarancji

1. W wykonaniu umowy linii gwarancji, Bank umożliwia Kredytobiorcy składanie zleceń udzielenia gwarancji, złożonych w oryginale lub za pośrednictwem systemu bankowości internetowej.
2. Bank może odmówić realizacji złożonego przez Kredytobiorcę zlecenia bez podawania przyczyny odmowy, w szczególności w przypadku naruszenia przez Kredytobiorcę postanowień umowy linii gwarancji lub Regulaminu lub gdy zlecenie narusza kryteria z zakresu społecznej, środowiskowej oraz zarządczej odpowiedzialności biznesu (CSR/ESG) wymaganych przez grupę kapitałową BNP Paribas.
3. Łączna wartość gwarancji, jakie mogą być udzielone przez Bank nie może przekraczać określonej w umowie, kwoty kredytu (limit kredytowy). Udzielone w wykonaniu umowy gwarancje oraz zapłacone przez Bank i niezwrócone przez Kredytobiorcę kwoty z gwarancji zmniejszają wysokość dostępnego limitu kredytowego.
4. W przypadku stwierdzenia jakichkolwiek niejasności w treści zlecenia lub niezgodności zlecenia z treścią dołączonych do niego dokumentów, Bank może wezwać Kredytobiorcę do ich usunięcia. Bank może także zażądać przedstawienia dodatkowych dokumentów niezbędnych w opinii Banku w celu podjęcia decyzji dotyczącej realizacji zlecenia.
5. Jakikolwiek czynności dokonane pomiędzy Kredytobiorcą a beneficjentem gwarancji nie mają wpływu na zakres zobowiązań Kredytobiorcy wobec Banku z tytułu zlecenia jej wystawienia.
6. Okres obowiązywania udzielanych gwarancji nie może kończyć się później niż 14 dni przed końcem okresu kredytowania.
7. Umowa linii gwarancji może mieć charakter nieodnawialny albo odnawialny. W przypadku umowy o charakterze odnawialnym każde wygaśnięcie przed dniem zakończenia okresu kredytowania albo bieżącego okresu udostępnienia kredytu, jeżeli taki został przewidziany, zobowiązania Banku wynikającego z udzielonej na zlecenie Kredytobiorcy gwarancji zwiększa kwotę dostępnego limitu kredytowego i upoważnia Kredytobiorcę w tym zakresie do ponownego składania kolejnych zleceń udzielenia przez Bank gwarancji, w granicach kwoty limitu kredytowego oraz do dnia zakończenia okresu kredytowania albo bieżącego okresu udostępnienia kredytu, jeżeli taki został przewidziany. W przypadku umowy o charakterze nieodnawialnym, limit kredytowy nie zwiększa się a Kredytobiorca nie ma możliwości ponownego składania zleceń udzielenia gwarancji.

Waluta kredytu

8. Kwota limitu kredytowego może być wyrażona w złotych polskich (PLN), w dolarach amerykańskich (USD) albo w euro (EUR). Gwarancje udzielane są jednak w dowolnej walucie wskazanej przez Kredytobiorcę, o ile Bank ustala swój kurs kupna/sprzedazy takiej waluty. W przypadku, gdy waluta gwarancji jest inna niż waluta, w jakiej została wyrażona kwota limitu kredytowego, kwota wykorzystywanego limitu kredytowego jest za każdym razem zmniejszana o kwotę gwarancji powiększoną, w celu zabezpieczenia przed ryzykiem wynikającym z różnic kursowych, o dodatkowe 5% kwoty gwarancji, a w przypadku gwarancji z terminem ważności dłuższym niż sześć miesięcy, o dodatkowe 10% kwoty gwarancji, przy zastosowaniu kursu wymiany obowiązującego w Banku w dniu wystawienia danej gwarancji.
9. W przypadku, gdy udzielone na podstawie umowy gwarancje wyrażone są w walucie innej niż PLN, USD czy EUR, kwota wykorzystanego w taki sposób limitu kredytowego zostaje ustalona po przewalutowaniu przez Bank waluty udzielonych gwarancji na walutę, w jakiej została wyrażona kwota kredytu. Dokonanie takiego, przewalutowania nie wymaga odrębnej dyspozycji Kredytobiorcy.
10. Umowa może określać limity (podlimity) kredytowe dla poszczególnych walut.

Wypłata z gwarancji

11. W przypadku zgłoszenia przez beneficjenta gwarancji żądania zapłaty z udzielonej przez Bank gwarancji, Bank dokonuje tej zapłaty a Kredytobiorcę obciąża obowiązkiem zwrotu Bankowi zapłaconej kwoty w tym samym dniu, w którym płatność przez Bank z gwarancji została dokonana. Jeżeli Bank dokonał zapłaty kwoty w walucie obcej innej niż waluta limitu kredytowego, Kredytobiorcę obciąża obowiązkiem zwrotu zapłaconej przez Bank kwoty po jej przewalutowaniu na walutę limitu kredytu. Przewalutowanie następuje w dniu dokonania zapłaty kwoty przez Bank.
12. Bank dokonuje wypłaty z tytułu gwarancji po spełnieniu wszystkich warunków w niej określonych a w szczególności po złożeniu żądania wypłaty lub przedstawieniu wszystkich wymaganych dokumentów i oświadczeń. Bank nie jest zobowiązany do sprawdzania okoliczności, jakie wynikają ze złożonych dokumentów lub przedstawionych oświadczeń, chyba że treść gwarancji wskazuje inaczej.
13. Bank niezwłocznie poinformuje Kredytobiorcę o otrzymaniu od beneficjenta gwarancji lub jego banku żądania wypłaty, a następnie o tym, czy uznał żądanie za zgodne z treścią gwarancji i dokonał wypłaty (ze wskazaniem jej daty), czy jej odmówił albo o fakcie wycofania żądania wypłaty przez beneficjenta.
14. Bank nie jest zobowiązany do badania istnienia, ważności, skuteczności i skutków prawnych jakichkolwiek stosunków prawnych pomiędzy Kredytobiorcą a beneficjentem gwarancji, w każdym przypadku gdy wypłata będzie zgodna z warunkami gwarancji. Ocena zgodności żądania należy wyłącznie do Banku.
15. Bank dokonuje obciążenia rachunków Kredytobiorcy w Banku, bez potrzeby odrębnej dyspozycji Kredytobiorcy, w kwocie i walucie, która została zapłacona beneficjentowi gwarancji. Kredytobiorca zobowiązany jest zapewnić wystarczającą kwotę środków na swoich rachunkach w Banku, aby dokonać zwrotu zapłaconej przez Bank z gwarancji kwoty. Jeśli na rachunkach Kredytobiorcy nie ma wystarczających środków,

zadłużenie staje się przeterminowane a Bank jest uprawniony do wstrzymania się z realizacją zleceń udzielenia gwarancji złożonych przez Kredytobiorcę.

16. Kredytobiorca wyraża zgodę, że w przypadku powstania zadłużenia przeterminowanego Bank będzie uprawniony do złożenia oświadczenia w formie pisemnej lub z podpisem elektronicznym o odnowieniu zobowiązania Kredytobiorcy w rozumieniu art. 506 kodeksu cywilnego, w wyniku czego zobowiązanie Kredytobiorcy stanie się zobowiązaniem z tytułu kredytu nieodnawialnego o kwocie należności głównej odpowiadającej kwocie zapłaconej przez Bank z tytułu gwarancji, terminie spłaty 7 dni od daty dokonanej przez Bank zapłaty z gwarancji, oraz oprocentowaniu od zadłużenia przeterminowanego w wysokości odsetek maksymalnych za opóźnienie określonych na podstawie art. 481 ustawy z 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny. W przypadku gdy Ustanawiającym zabezpieczenie nie jest Kredytobiorca, a zabezpieczeniem jest poręczenie lub ograniczone prawo rzeczowe Ustanawiający zabezpieczenie wyraża zgodę na utrzymanie ustanowionych przez niego zabezpieczeń pomimo dokonania odnowienia.
17. Z zastrzeżeniem bezwzględnie obowiązujących przepisów prawa, Bank nie ponosi wobec Kredytobiorcy odpowiedzialności z tytułu szkody poniesionej przez niego na skutek wystawienia gwarancji zgodnie z treścią zlecenia lub wypłaty dokonanej przez Bank z tytułu gwarancji zgodnie z jej treścią, chyba że szkoda ta w sposób bezprawny powstała z winy umyślnej Banku.

Depozyt zabezpieczający

18. Bank jest uprawniony do żądania depozytu zabezpieczającego a Kredytobiorca jest zobowiązany do jego ustanowienia w następujących przypadkach:
  - a) jeżeli tak przewiduje umowa linii gwarancji lub zlecenie,
  - b) w przypadku niedotrzymania przez Kredytobiorcę warunków umowy lub w razie zagrożenia terminowej spłaty wierzytelności Banku wobec Kredytobiorcy,
  - c) w przypadkach opisanych w §18 ust. 2 Regulaminu,
  - d) w sytuacji, gdy termin ważności gwarancji będzie wykraczał poza bieżący okres udostępnienia kredytu (o ile taki okres został ustalony), a następnie udostępnienie kredytu nie zostanie przedłużone na kolejny bieżący okres.
19. Depozyt zabezpieczający stanowi zabezpieczenie warunkowej wierzytelności Banku w stosunku do Kredytobiorcy o zwrot kwot zapłaconych przez Bank z gwarancji udzielonych w wykonaniu umowy.
20. Kredytobiorca zobowiązany jest do ustanowienia depozytu zabezpieczającego przed uruchomieniem kredytu w przypadku określonym w ust 18. pkt a), zaś w przypadkach określonych w ust. 18 pkt b) -d) niezwłocznie, po otrzymaniu wezwania od Banku.
21. Ustanowienie depozytu zabezpieczającego następuje w drodze przeniesienia przez Kredytobiorcę na własność Banku kwoty na zabezpieczenie na zasadzie art. 102 Prawa bankowego.
22. W przypadkach określonych w ust. 18 pkt b) -d) Bank w wezwaniu do ustanowienia depozytu zabezpieczającego wskazuje kwotę i rachunek, na który winna zostać dokonana wpłata tej kwoty, w wysokości odpowiadającej udzielonym przez Bank na podstawie umowy i obowiązującym gwarancjom
23. Kredytobiorca zobowiązuje się zapewnić na swoim rachunku wystarczającą ilość środków, aby możliwe było ustanowienie depozytu zabezpieczającego. W przypadku braku odpowiedniej ilości środków pieniężnych na rachunkach Kredytobiorcy, Bankowi przysługuje wobec Kredytobiorcy wymagalne roszczenie pieniężne o zapłatę brakującej kwoty potrzebnej do utworzenia depozytu.
24. Kredytobiorca niniejszym udziela Bankowi nieodwołalnego pełnomocnictwa do zawarcia umowy depozytu zabezpieczającego pomiędzy Bankiem a Kredytobiorcą, bez uprzedniego wzywania Kredytobiorcy do spełnienia tego obowiązku, na warunkach standardowo stosowanych przez Bank. Art. 108 Kodeksu Cywilnego nie ma zastosowania. Do skutecznego utworzenia depozytu nie jest konieczne zawarcie umowy na piśmie. Wystarczające będzie pobranie określonej kwoty przez Bank z rachunku Kredytobiorcy oraz (w przypadkach określonych w ust. 18 pkt b) - d)) poinformowanie go o utworzeniu depozytu i jego parametrach. Depozyt zabezpieczający ustanawiany jest w walucie gwarancji, chyba, że zostanie ustalone inaczej. Jeśli rachunki Kredytobiorcy prowadzone są w innej walucie niż waluta, w jakiej ma zostać ustanowiony depozyt zabezpieczający, Bank dokonuje przewalutowania na warunkach określonych w Regulaminie, z uwzględnieniem postanowień umowy lub Regulaminu dotyczących zabezpieczenia ryzyka kursowego.
25. Środki stanowiące depozyt zabezpieczający nie będą oprocentowane, chyba że strony postanowiły odmiennie.
26. Jeżeli strony postanowiły, że depozyt zabezpieczający ustanowiony w przypadkach określonych w ust. 18 pkt a) będzie oprocentowany, to oprocentowanie naliczane będzie według stopy stałej obowiązującej dla depozytów terminowych w walucie depozytu zabezpieczającego w dniu jego pobrania z rachunku Kredytobiorcy, określonej w Tabeli oprocentowania środków pieniężnych wpłaconych na rachunek BNP Paribas Bank Polska S.A. z tytułu kaucji lub według stopy oprocentowania uzgodnionej indywidualnie z Bankiem.
27. W przypadku, gdy strony ustaliły, że depozyt zabezpieczający będzie oprocentowany, wynagrodzenie za korzystanie z kwoty depozytu zabezpieczającego (odsetki) będzie naliczane przez Bank na koniec okresu na który został ustanowiony depozyt (tj. 14 dni od daty wygaśnięcia ostatniej gwarancji (w tym z powodu zwrotu gwarancji albo zwolnienia Banku przez beneficjenta z zobowiązań z tytułu gwarancji przed terminem)), chyba że strony ustaliły odmiennie. Naliczone wynagrodzenie Bank będzie przekazywał na rachunek Kredytobiorcy, z którego została pobrana kwota depozytu zabezpieczającego (po uprzednim potrąceniu ewentualnych kosztów przekazania środków).
28. W przypadku zapłaty przez Bank na rzecz beneficjenta z udzielonej przez Bank gwarancji, Bank może dokonać zwrotu zapłaconej przez siebie kwoty ze środków pochodzących z ustanowionego depozytu zabezpieczającego (zaspokojenie się z zabezpieczenia), bez potrzeby odrębnej dyspozycji Kredytobiorcy, o czym Bank informuje niezwłocznie Kredytobiorcę.
29. Wysokość depozytu zabezpieczającego ulega odpowiedniemu zmniejszeniu w przypadku wygasania gwarancji, jak również w wypadku zwrotu gwarancji przez beneficjenta przed upływem terminu jej obowiązywania, bez zgłoszenia w tym czasie żądania wypłaty sumy gwarancyjnej. Zmniejszenie wysokości depozytu zabezpieczającego następuje po upływie 14 dni od daty wygaśnięcia gwarancji (w tym z powodu zwrotu gwarancji albo zwolnienia Banku przez beneficjenta z zobowiązań z tytułu gwarancji przed terminem), w ten sposób, że Bank zwraca na rachunek bieżący Kredytobiorcy odpowiednie środki wraz z ewentualnymi naliczonymi od nich odsetkami.

§4 Charakterystyka umowy linii akredytyw

1. W wykonaniu umowy linii akredytyw, Bank umożliwia Kredytobiorcy składanie zleceń otwarcia akredytyw, złożonych w oryginale lub za pośrednictwem systemu bankowości internetowej.
2. Bank może odmówić realizacji złożonego przez Kredytobiorcę zlecenia otwarcia lub zmiany do akredytywy bez podawania przyczyny odmowy, w szczególności w przypadku naruszenia przez Kredytobiorcę postanowień umowy linii akredytyw lub Regulaminu lub gdy zlecenie narusza kryteria z zakresu społecznej, środowiskowej oraz zarządczej odpowiedzialności biznesu (CSR/ESG) wymaganych przez grupę kapitałową BNP Paribas.
3. Łączna wartość akredytyw, jakie mogą być otwarte przez Bank wraz z tolerancją kwoty akredytywy wskazaną w zleceniu otwarcia akredytywy, nie może przekraczać określonej w umowie, kwoty kredytu (limit kredytowy). Otwarte w wykonaniu umowy akredytywy oraz wypłacone przez Bank i niezwrócone przez Kredytobiorcę kwoty z akredytyw zmniejszają wysokość dostępnego limitu kredytowego.
4. W przypadku stwierdzenia jakichkolwiek niejasności w treści zlecenia lub niezgodności zlecenia z treścią dołączonych do niego dokumentów, Bank może wezwać Kredytobiorcę do ich usunięcia. Bank może także zażądać przedstawienia dodatkowych dokumentów niezbędnych w opinii Banku w celu podjęcia decyzji dotyczącej realizacji zlecenia.
5. Jakiegokolwiek czynności dokonane pomiędzy Kredytobiorcą a beneficjentem akredytywy nie mają wpływu na zakres zobowiązań Kredytobiorcy wobec Banku z tytułu zlecenia jej otwarcia.
6. Termin realizacji akredytyw otwieranych przez Bank nie może się skończyć później niż 14 dni przed końcem okresu kredytowania.

- Umowa linii akredytyw może mieć charakter nieodnawialny albo odnawialny. W przypadku umowy o charakterze odnawialnym każde wygaśnięcie przed dniem zakończenia okresu kredytowania albo bieżącego okresu udostępnienia kredytu, jeżeli taki został przewidziany, zobowiązania Banku wynikającego z udzielonej na zlecenie Kredytobiorcy akredytywy zwiększa kwotę dostępnego limitu kredytowego i upoważnia Kredytobiorcę w tym zakresie do ponownego składania kolejnych zleceń otwarcia przez Bank akredytyw, w granicach kwoty limitu kredytowego oraz do dnia zakończenia okresu kredytowania albo bieżącego okresu udostępnienia kredytu, jeżeli taki został przewidziany. W przypadku umowy o charakterze nieodnawialnym, limit kredytowy nie zwiększa się, a Kredytobiorca nie ma możliwości ponownego składania zleceń otwarcia akredytyw.

Waluta kredytu

- Kwota limitu kredytowego może być wyrażona w złotych polskich (PLN), w dolarach amerykańskich (USD) albo w euro (EUR). Akredytywy otwierane są jednak w dowolnej walucie wskazanej przez Kredytobiorcę, o ile Bank ustala swój kurs kupna/sprzedaży takiej waluty. W przypadku, gdy waluta akredytywy jest inna niż waluta, w jakiej została wyrażona kwota limitu kredytowego, kwota wykorzystywanego limitu kredytowego jest za każdym razem zmniejszana o kwotę akredytywy powiększaną, w celu zabezpieczenia przed ryzykiem wynikającym z różnic kursowych, o dodatkowe 5% kwoty akredytywy, a w przypadku akredytyw z terminem realizacji powyżej sześciu miesięcy, o dodatkowe 10% kwoty akredytywy, przy zastosowaniu kursu wymiany obowiązującego w Banku w dni wystawienia danej akredytywy.
- W przypadku, gdy wystawiane na podstawie umowy akredytywy wyrażone są w walucie innej niż PLN, USD czy EUR, kwota wykorzystanego w taki sposób limitu kredytowego zostaje ustalona po przewalutowaniu przez Bank waluty wystawionych akredytyw na walutę, w jakiej została wyrażona kwota kredytu. Dokonanie takiego przewalutowania nie wymaga odrębnej dyspozycji Kredytobiorcy.
- Umowa może określać limity (podlimity) kredytowe dla poszczególnych walut.

Wypłata z akredytywy

- W przypadku zapłaty z otwartej przez Bank akredytywy, Bank dokonuje tej zapłaty a Kredytobiorcę obciąża obowiązkiem zwrotu Bankowi zapłaconej kwoty w tym samym dniu, w którym płatność przez Bank z akredytywy została dokonana. Jeżeli Bank dokonał zapłaty kwoty w walucie obcej innej niż waluta limitu kredytowego, Kredytobiorcę obciąża obowiązkiem zwrotu zapłaconej przez Bank kwoty po jej przewalutowaniu na walutę limitu kredytu. Przewalutowanie następuje w dniu dokonania zapłaty kwoty przez Bank.
- Bank dokonuje wypłaty z tytułu akredytywy po spełnieniu wszystkich warunków w niej określonych a w szczególności po przedstawieniu wszystkich wymaganych dokumentów i oświadczeń. Bank nie jest zobowiązany do sprawdzania okoliczności, jakie wynikają ze złożonych dokumentów lub przedstawionych oświadczeń, chyba że treść akredytywy wskazuje inaczej.
- Wypłata zostaje dokonana bez względu na istnienie, ważność, skuteczność i skutki prawne jakichkolwiek stosunków prawnych pomiędzy Kredytobiorcą a beneficjentem akredytywy, w każdym przypadku gdy wypłata będzie zgodna z jej warunkami.
- Bank dokonuje obciążenia rachunków Kredytobiorcy w Banku, bez potrzeby odrębnej dyspozycji Kredytobiorcy, w kwocie i walucie, która została zapłacona beneficjentowi akredytywy. Kredytobiorca zobowiązany jest zapewnić wystarczającą kwotę środków na swoich rachunkach w Banku, aby dokonać zwrotu zapłaconej przez Bank z akredytywy kwoty. Jeśli na rachunkach Kredytobiorcy nie ma wystarczających środków, zadłużenie staje się przeterminowane a Bank jest uprawniony do wstrzymania się z realizacją zleceń otwarcia akredytywy złożonych przez Kredytobiorcę.
- Kredytobiorca wyraża zgodę, że w przypadku powstania zadłużenia przeterminowanego Bank będzie uprawniony do złożenia oświadczenia w formie pisemnej lub z podpisem elektronicznym o odnowieniu zobowiązania Kredytobiorcy w rozumieniu art. 506 kodeksu cywilnego, w wyniku czego zobowiązanie Kredytobiorcy stanie się zobowiązaniem z tytułu kredytu nieodnawialnego o kwocie należności głównej odpowiadającej kwocie zapłaconej przez Bank z tytułu akredytywy, terminie spłaty 7 dni od daty dokonanej przez Bank zapłaty z akredytywy, oraz oprocentowaniu od zadłużenia przeterminowanego w wysokości odsetek maksymalnych za opóźnienie określonych na podstawie art. 481 ustawy z 23 kwietnia 1964 r. Kodeksu cywilny. W przypadku gdy Ustanawiającym zabezpieczenie nie jest Kredytobiorca, a zabezpieczeniem jest poręczenie lub ograniczone prawo rzeczowe Ustanawiający zabezpieczenie wyraża zgodę na utrzymanie ustanowionych przez niego zabezpieczeń pomimo dokonania odnowienia.
- Z zastrzeżeniem bezwzględnie obowiązujących przepisów prawa, Bank nie ponosi wobec Kredytobiorcy odpowiedzialności z tytułu szkody poniesionej przez niego na skutek otwarcia akredytywy zgodnie z treścią zlecenia lub wypłaty dokonanej przez Bank z tytułu akredytywy zgodnie z jej treścią, chyba że szkoda ta w sposób bezprawny powstała z winy umyślnej Banku.

Depozyt zabezpieczający

- Bank jest uprawniony do żądania depozytu zabezpieczającego a Kredytobiorca jest zobowiązany do jego ustanowienia w następujących przypadkach:
  - jeżeli tak przewiduje umowa linii akredytyw lub zlecenie,
  - w przypadku niedotrzymania przez Kredytobiorcę warunków umowy lub w razie zagrożenia terminowej spłaty wierzytelności Banku wobec Kredytobiorcy,
  - w przypadkach opisanych w §18 ust. 2 Regulaminu,
  - w sytuacji, gdy termin ważności akredytywy będzie wykraczać poza bieżący okres udostępnienia kredytu (o ile taki okres został ustalony), a następnie udostępnienie kredytu nie zostanie przedłużone na kolejny bieżący okres.
- Depozyt zabezpieczający stanowi zabezpieczenie warunkowej wierzytelności Banku w stosunku do Kredytobiorcy o zwrot kwot zapłaconych przez Bank z akredytyw otwartych w wykonaniu umowy.
- Kredytobiorca zobowiązany jest do ustanowienia depozytu zabezpieczającego przed uruchomieniem kredytu w przypadku określonym w ust. 17 pkt a), zaś w przypadkach określonych w ust. 17 pkt b) -d) niezwłocznie, po otrzymaniu wezwania od Banku.
- Ustanowienie depozytu zabezpieczającego następuje w drodze przeniesienia przez Kredytobiorcę na własność Banku kwoty na zabezpieczenie na zasadzie art. 102 Prawa bankowego,
- W przypadkach określonych w ust. 17 pkt b) -d), Bank w wezwaniu do ustanowienia depozytu zabezpieczającego wskazuje kwotę i rachunek, na który winna zostać dokonana wpłata tej kwoty w wysokości odpowiadającej udzielonym przez Bank na podstawie umowy i obowiązującym akredytywom.
- Kredytobiorca zobowiązuje się zapewnić na swoim rachunku wystarczającą ilość środków, aby możliwe było ustanowienie depozytu zabezpieczającego, . W przypadku braku odpowiedniej ilości środków pieniężnych na rachunkach Kredytobiorcy, Bankowi przysługuje wobec Kredytobiorcy wymagalne roszczenie pieniężne o zapłatę brakującej kwoty potrzebnej do utworzenia depozytu.
- Kredytobiorca niniejszym udziela Bankowi nieodwołalnego pełnomocnictwa do zawarcia umowy depozytu zabezpieczającego pomiędzy Bankiem a Kredytobiorcą, bez uprzedniego wzywania Kredytobiorcy do spełnienia tego obowiązku, na warunkach standardowo stosowanych przez Bank. Art. 108 KC nie ma zastosowania. Do skutecznego utworzenia depozytu nie jest konieczne zawarcie umowy na piśmie. Wystarczające będzie pobranie określonej kwoty przez Bank z rachunku Kredytobiorcy i w przypadkach określonych w ust. 17 pkt b) -d) poinformowanie go o utworzeniu depozytu i jego parametrach. Depozyt zabezpieczający ustanawiany jest w walucie akredytywy, chyba, że zostanie to ustalone inaczej. Jeśli rachunki Kredytobiorcy prowadzone są w innej walucie niż waluta, w jakiej ma zostać ustanowiony depozyt zabezpieczający, Bank dokonuje przewalutowania na warunkach określonych w Regulaminie, z uwzględnieniem postanowień umowy lub Regulaminu zasad dotyczących zabezpieczenia ryzyka kursowego.
- Środki stanowiące depozyt zabezpieczający nie będą oprocentowane, chyba że postanowiono odmiennie.

25. Jeżeli strony postanowiły, że depozyt zabezpieczający ustanowiony w przypadkach określonych w ust. 17 pkt a) będzie oprocentowany, to oprocentowanie naliczane będzie według stopy stałej obowiązującej dla depozytów terminowych w walucie depozytu zabezpieczającego w dniu jego pobrania z rachunku Kredytobiorcy, określonej w Tabeli oprocentowania środków pieniężnych wpłaconych na rachunek BNP Paribas Bank Polska S.A. z tytułu kaucji lub według stopy oprocentowania uzgodnionej indywidualnie z Bankiem.
26. W przypadku, gdy strony ustaliły, że depozyt zabezpieczający będzie oprocentowany, wynagrodzenie za korzystanie z kwoty depozytu zabezpieczającego (odsetki) będzie naliczane przez Bank na koniec okresu na który został ustanowiony depozyt (tj. 14 dni od daty wygaśnięcia zobowiązań z ostatniej akredytywy), chyba że strony ustaliły odmiennie. Naliczone wynagrodzenie Bank będzie przekazywał na rachunek Kredytobiorcy, z którego została pobrana depozyt zabezpieczający (po uprzednim potrąceniu ewentualnych kosztów przekazania środków).
27. W przypadku zapłaty przez Bank na rzecz beneficjenta z otwartej przez Bank akredytywy, Bank może dokonać zwrotu zapłaconej przez siebie kwoty, ze środków pochodzących z ustanowionego depozytu zabezpieczającego (zaspokojenie się z zabezpieczenia), bez potrzeby odrębnej dyspozycji Kredytobiorcy, o czym Bank poinformuje niezwłocznie Kredytobiorcę.
28. Wysokość depozytu zabezpieczającego ulega odpowiedniemu zmniejszeniu w przypadku wygasania zobowiązań Banku z otwartych na zlecenie Kredytobiorcy akredytyw. Zmniejszenie wysokości depozytu zabezpieczającego następuje po upływie 14 dni od daty wygaśnięcia zobowiązań z akredytyw, w ten sposób, iż Bank zwraca na rachunek bieżący Kredytobiorcy odpowiednie środki wraz z naliczonymi od nich odsetkami.

§5 Charakterystyka kredytu w rachunku bieżącym

1. W umowie o kredyt w rachunku bieżącym Bank zobowiązuje się do udostępnienia Kredytobiorcy środków pieniężnych do wysokości kwoty kredytu określonej w umowie, na rachunku Kredytobiorcy prowadzonym przez Bank. Korzystanie z udostępnionych w ten sposób środków pieniężnych następuje w ciężar salda debetowego tego rachunku.
2. Dyspozycje Kredytobiorcy nieznajdujące pełnego pokrycia w kwocie kredytu nie będą realizowane. Dyspozycje Kredytobiorcy nie będą mogły być wykonane także wówczas, gdy dostępne saldo debetowe nie wystarcza na pokrycie należności Banku związanych z wykonaniem dyspozycji.
3. Kredyt w rachunku bieżącym może być wykorzystywany wielokrotnie a każdy wpływ środków pieniężnych na rachunek bieżący Kredytobiorcy obniża saldo zadłużenia debetowego.
4. Wpływ środków pieniężnych na rachunek bieżący Kredytobiorcy nie obniża zadłużenia z tytułu kredytu otwartego w tym rachunku, jeżeli Bank jest uprawniony do przeznaczenia tych środków na zaspokojenie innych wymagalnych należności Banku wobec Kredytobiorcy.
5. Kredyt w rachunku bieżącym jest kredytem obrotowym.

§6 Charakterystyka umowy wielocelowej linii kredytowej

1. Na podstawie umowy wielocelowej linii kredytowej Bank zobowiązuje się do oddawania do dyspozycji Kredytobiorcy środków pieniężnych, przyjmowania zleceń udzielenia gwarancji lub otwarcia akredytyw, do określonej w umowie kwoty kredytu (limit kredytowy), a Kredytobiorca zobowiązuje się do zwrotu wykorzystanych środków wraz z innymi należnościami oraz wykonania innych zobowiązań wynikających z umowy.
2. Dyspozycje Kredytobiorcy mogą być realizowane poprzez formy kredytowania określone w umowie. Postanowienia Regulaminu dotyczące poszczególnych form kredytowania stosuje się odpowiednio.
3. Umowa może określać limity kredytowe dla poszczególnych form kredytowania.
4. Wykorzystywanie poszczególnej formy kredytowania następuje na podstawie dyspozycji składanych przez Kredytobiorcę i nie prowadzi do zawiązania odrębnego od umowy stosunku kredytowego.
5. Wielocelowa linia kredytowa ma charakter odnawialny i nie może być wykorzystywana jako kredyt inwestycyjny.
6. Jeśli jedną z form kredytowania jest kredyt odnawialny, który w przypadku braku środków na rachunku Kredytobiorcy może być wykorzystany na spłatę wymagalnych należności Banku wynikających ze zleceń udzielenia gwarancji lub otwarcia akredytyw, postanowienia regulaminu oraz umowy kredytowej o minimalnej kwocie uruchomienia i spłaty kredytu odnawialnego, nie mają w tym przypadku zastosowania.

Waluta kredytu

7. Umowa może określać limity (podlimity) kredytowe dla poszczególnych walut.
8. Kredytobiorca wyraża zgodę na to, iż Bank może w drodze jednostronnego oświadczenia złożonego Kredytobiorcy wyłączyć lub ograniczyć możliwości wykorzystania limitu kredytowego w określonej walucie lub ograniczyć wysokość limitu kredytowego określonego dla danej waluty. Oświadczenie Banku jest skuteczne na koniec bieżącego okresu udostępnienia kredytu i winno być złożone najpóźniej jeden miesiąc przed wejściem w życie.
9. W celu kontroli stopnia wykorzystania limitu kredytowego w przypadku, gdy waluta kredytu, gwarancji lub akredytywy jest inna niż waluta, w jakiej została wyrażona kwota limitu kredytowego:
  - a) w odniesieniu do kredytów – Bank przed każdym:
    - (i) przedłużeniem okresu kredytowania, udostępnieniem kredytu na kolejny bieżący okres kredytowania lub podwyższeniem kwoty udostępnionego kredytu,
    - (ii) uruchomieniem nowego kredytu oraz
    - (iii) każdego ostatniego dnia miesiąca, ma prawo dokonać przeliczenia, w oparciu o średnie kursy NBP, uruchomionych kredytów, na walutę, w jakiej została określona kwota limitu kredytowego, oraz
  - b) w odniesieniu do gwarancji i akredytyw – kwota wykorzystywanego limitu kredytowego jest za każdym razem zmniejszana o kwotę gwarancji i akredytywy powiększaną, w celu zabezpieczenia przed ryzykiem wynikającym z różnic kursowych, o dodatkowe 5%, a w przypadku gwarancji i akredytyw z terminem realizacji powyżej sześciu miesięcy, o dodatkowe 10%, przy zastosowaniu kursu wymiany obowiązującego w Banku w dni wystawienia danej gwarancji / otwarcia akredytywy.

W przypadku wystąpienia przekroczenia limitu kredytowego z tytułu różnic kursowych Kredytobiorca jest zobowiązany do spłaty nadwyżki najpóźniej następnego dnia po wystąpieniu przekroczenia. Bank jest upoważniony do obciążenia rachunku Kredytobiorcy kwotą równą kwocie nadwyżki, bez potrzeby odrębnych dyspozycji Kredytobiorcy. Informacja o przekroczeniu jest dostępna w systemie bankowości internetowej.

§7 Charakterystyka umowy wielocelowej linii kredytowej premium oraz wielocelowej linii kredytowej premium bis

1. Na podstawie umowy wielocelowej linii kredytowej premium/premium bis Bank zobowiązuje się do oddawania do dyspozycji Kredytobiorcy środków pieniężnych, przyjmowania zleceń udzielenia gwarancji lub otwarcia akredytyw, do określonej w umowie kwoty kredytu (limit kredytowy), a Kredytobiorca zobowiązuje się do zwrotu wykorzystanych środków wraz z innymi należnościami oraz wykonania innych zobowiązań wynikających z umowy.
2. Dyspozycje Kredytobiorcy mogą być realizowane poprzez formy kredytowania określone w umowie. Postanowienia Regulaminu dotyczące poszczególnych form kredytowania stosuje się odpowiednio.
3. Umowa może określać limity kredytowe dla poszczególnych form kredytowania.
4. Wykorzystywanie poszczególnej formy kredytowania następuje na podstawie dyspozycji składanych przez Kredytobiorcę i nie prowadzi do zawiązania odrębnego od umowy stosunku kredytowego.
5. Wielocelowa linia kredytowa premium/premium bis ma charakter odnawialny i nie może być wykorzystywana jako kredyt inwestycyjny.

6. Jeśli jedną z form kredytowania jest kredyt odnawialny, który w przypadku braku środków na rachunku Kredytobiorcy może być wykorzystany na spłatę należności Banku wynikających ze zleceń udzielenia gwarancji lub otwarcia akredytyw, postanowienia regulaminu oraz umowy kredytowej o minimalnej kwocie uruchomienia i spłaty kredytu odnawialnego, nie mają w tym przypadku zastosowania.

Waluta kredytu

7. Umowa może określać limity (podlimity) kredytowe dla poszczególnych walut.
8. Kredytobiorca wyraża zgodę na to, iż Bank może w drodze jednostronnego oświadczenia złożonego Kredytobiorcy wyłączyć lub ograniczyć możliwości wykorzystania limitu kredytowego w określonej walucie lub ograniczyć wysokość limitu kredytowego określonego dla danej waluty. Oświadczenie Banku jest skuteczne na koniec bieżącego okresu udostępnienia kredytu i winno być złożone najpóźniej jeden miesiąc przed wejściem w życie.
9. W przypadku umowy wielocelowej linii kredytowej premium, gdy waluta kredytu, gwarancji lub akredytywy jest inna niż waluta, w jakiej została wyrażona kwota limitu kredytowego, kwota udostępnionego limitu kredytowego jest za każdym razem pomniejszana o 10 % kwoty wykorzystanego kredytu, gwarancji lub akredytywy w celu zabezpieczenia przed ryzykiem wynikającym z różnic kursowych.
10. W przypadku wystąpienia przekroczenia limitu kredytowego z tytułu różnic kursowych Kredytobiorca jest zobowiązany do spłaty nadwyżki najpóźniej następnego dnia po wystąpieniu przekroczenia. Bank jest upoważniony do obciążenia rachunku Kredytobiorcy kwotą równą kwocie nadwyżki, bez potrzeby odrębnych dyspozycji Kredytobiorcy. Informacja o przekroczeniu jest dostępna w systemie bankowości internetowej.

§8 Charakterystyka umowy o finansowanie

1. Umowa o finansowanie jest ramową umową, w której Bank zobowiązuje się po zawarciu z Kredytobiorcą umów o udzielenie kredytu (umowy wykonawcze), do oddawania do dyspozycji Kredytobiorcy środków pieniężnych do wysokości określonej w umowie (limit kredytowy) o finansowanie lub do umożliwienia wykorzystania innych możliwości wskazanych w umowie.
2. Bank nie jest zobowiązany do zawierania umów wykonawczych. Umowy wykonawcze nie będą zawierane, w szczególności, gdy Kredytobiorca w czasie, kiedy ma być zawierana umowa wykonawcza, nie ma zdolności kredytowej, nie spełnia innych warunków wymaganych przy udzieleniu poszczególnych rodzajów form kredytowania lub w sytuacji gdyby miało to spowodować naruszenie aktualnie obowiązujących w Banku regulacji.
3. Umowa o finansowanie zobowiązuje Kredytobiorcę do spłaty należności Banku wynikających z umów wykonawczych, w terminach i na warunkach określonych w umowach wykonawczych. Umowy wykonawcze z chwilą ich zawarcia stają się załącznikami do umowy o finansowanie.
4. Limit kredytowy jest limitem odnawialnym, co powoduje, iż spłata kredytu udzielonego na podstawie umowy wykonawczej upoważnia Kredytobiorcę do ponownego wykorzystania limitu kredytowego w granicach jego spłaty, jednakże do wysokości i w czasie określonym w umowie o finansowanie.
5. Umowa o finansowanie zawierana jest na czas nieokreślony i może być wypowiedziana w trybie natychmiastowym przez każdą z jej Stron. Wypowiedzenie umowy o finansowanie jest jednak skuteczne nie wcześniej niż po wygaśnięciu albo rozwiązaniu wszystkich umów wykonawczych w oparciu o nią zawartych.
6. Niedotrzymanie warunków umów wykonawczych będzie traktowane jak niedotrzymanie warunków umowy o finansowanie.

Zabezpieczenie należności wynikających z umowy o finansowanie

7. Zabezpieczenia przewidziane w umowie o finansowanie zabezpieczają spłatę należności Banku wynikających ze wszystkich umów wykonawczych zawartych w wykonaniu umowy.
8. Ustanowienie zabezpieczeń przewidzianych w umowie o finansowanie nie wyklucza ustanowienia dodatkowych zabezpieczeń należności Banku wynikających z poszczególnych umów wykonawczych.
9. Zabezpieczenia przewidziane w umowie o finansowaniu są skuteczne także po jej wygaśnięciu (rozwiązaniu) aż do czasu spłaty wszystkich należności Banku wynikających z umów wykonawczych zawartych na podstawie umowy.